

SUOMALAINEN KLUBI 1876–2016

Elinkeino- ja liikenne- ja palveluministeri
Olli Rehn uskoo
talouden sävyn
muuttuvan
vihreäksi s.16

Risto Siilasmaa:
Liike-elämän
totut
lainalaisuudet
murtuvat s.20

Helsinkiä kehitetään
monien keskustojen
kävelykaupungiksi s.28

Miten tästä
eteenpäin

- kirjan esittely
herättiNatosta
keskustelun s.38

AINA LADATTU. AINA VALMIS.

Lexus-hybridejä ei tarvitse ladata.

Ne ovat valmiina ajoon aina ja kaikkialla – kirjaimellisesti, sillä Lexus Hybrid -mallisto on tarjonnut hienostuneinta hybridivoimaa jo 12 vuotta, ja sen tarjoamasta saumattomasta ajokokemuksesta nauttii jo yli miljoona ihmistä ympäri maailman.

Tutustu Lexus-hybridimallistoon, jossa premium ja Suomen paras palvelu ovat vasta lähtötaso: lexus.fi

AMAZING IN MOTION

Sisältö 4/2016

Pääkirjoitus

Vankkaa puhetta taloudesta

■ Klubilla vieraili marraskuussa kaksi merkittävää talousvaikuttajaa. Elinkeinministeri Olli Rehn puhui Suomen taloudesta ja Nokian hallituksen puheenjohtaja Risto Siilasmaa digimaailman megatrendeistä.

Olli Rehn uskoo talouden suunnan kääntyvän

Elinkeinministeri Olli Rehnillä oli hyvä uutinen. Hän uskoo talouden suunnan kääntyvän. Todisteeksi hän sanoo talouden ennusteet, jotka tarjoavat prosentin kasvua lähivuosille. Hänen mukaansa myös yrityksillä on nyt kasvava luottamus tulevaisuuteen.

Rehnin mukaan viime talvena neuvoteltu Kilpailukykysojmus olisi tuomassa noin 40 000 työpaikkaa. Paikallisesta sopimisesta Rehn muistutti, että kaikilla mailla on näissä asioissa historiallinen perimänsä. Suomessa se tarkoittaa sitä, että asiassa edetään työehtosopimuksiin nojautuen. *Olli Rehnin ajatuksia lisää sivu 16*

Siilasmaa povaa dramaattista murrosta

Hallituksen puheenjohtaja Risto Siilasmaan mukaan yritystoiminnan lainalaisuudet murtuvat ja markkinat ja yhteiskunnat mullistuvat ennennäkemättömän nopeasti.

Esimerkkeinä uuden ajan airueista hän esitteli digiyhtiöt Airbnb ja Uber, sekä maailman suurimman media-yhtiö Facebookin, jolla on 1,5 miljardia lukijaa.

Vuonna 2012 hallituksen puheenjohtajaksi tullut Risto Siilasmaa uskoo asiiansa. Nimitysvuonna Nokian liikearvo oli vain 1,5 miljardia, nyt se on 20-kermainen. Samaan aikaan Siilasmaa on tehnyt kolme yrityskauppaa. Niillä on luotu pohja uudelle Nokialle, joka pystyy ainoana toimittamaan ”end-to-end” verkkoja. *Risto Siilasmaan ajatuksia lisää sivu 18*

Neljästi vuodessa

Klubilehti ilmestyy myös ensi vuonna neljästi. Syksyn ohjelmakalenteri tulee klubin aukeamisen tienoon.

Olen päätoimittanut nyt vuoden Klubilehteä. Ensimmäinen lehteni oli Klubin 140-vuotisjuhlalehti, jossa riitti haastetta. 100-sivuinen juhlajulkaisu syntyi muutamassa kuukaudessa. Onnekseni kanssani työskenteli osaava ja innostunut toimitus.

Tärkeä osa lehteä ovat myös ilmoitustuotot. Ne ovat moninkertaistuneet viime vuoteen verrattuna. Niinpä toimitus valmistaa ilmoitustuotoilla merkittävän osan lehteä. Siksi lehden tarvitsemasta taloudellisesta tuesta osa vapautuu muuhun toimintaan.

Toimitus toivottaa lukijoilleen Hyvää vuodenvaihdetta.

TIMO MARTIKAINEN

KLUBI-LEHTI Julkaisija Helsingin Suomalainen Klubi ry, Kansakoulukuja 3, 00100 Helsinki

Klubimestarit
09-586 8830

Toiminnanjohtaja
ja sihteeri
09-5868 8366
www.klubi.fi

TOIMITUS
Timo Martikainen,
päätoimittaja
+358 50 2852
paatoimittaja@klubi.fi

Yrjö Klippi,
AD, graafikko,
Pyry Klippi
Taittäjä-asistentti
kluklippi@gmail.com
Yrjö Larmola
Tapani Ruokanen
Jaakko Savisaari

Kari Storckovius
Kalevi Suortti
Teemu Torvelainen
Antti Virkkunen
Janne Virkkunen

Paino:
Forssa Print

Klubilla tapahtuu	4-9
Klubin syyskokous	10
Puheenjohtajalta	13
Toiminnanjohtajalta	14
Olli Rehn puhuu Suomen taloudesta	16-19
Risto Siilasmaa ja Digimaailman haasteet	20-23
Pär Stenbäck puhuu Suomi-Ruotsi -suhteesta	24
Pohjoismainen sotilasyhteistyö tiivistyy	25
Näkymiä ilmasodankäyntiin.....	26
Lounaspuhetta Klubilla: Helsingin täytyy kasvaa	28-35
Trump kukisti valtamedian ja voitti vaalit	36
Miten tästä eteenpäin -kirjasta keskustelu	38-40
Mikä tekee ihmisestä pahan	41
Matka Modiglianin maailmaan ..	42
Omalla pohjalla, Dokumentteja itsenäisyyden ajalta	44
Matkailujaoston uutisia.....	46
Tulevia tapahtumia.....	50

Klubilehden ilmestyminen ja ilmoitukset 2017

Helsingin Suomalaisen Klubin Klubilehti ilmestyy kevätkaudella maalisi- ja toukokuussa. Syksyn mittaan lukijat saavat lehden loka- ja joulukuussa.

Juuri ennen Klubin aukeamista julkaistaan 2b-lehti, joka keskittyy syksyn tapahtumien kertomiseen. Lehden avustajille tärkeät aineistopäivät löytyy alla ja niiden vierestä lukijaa kiinnostavat ilmestymispäivät.

Ilmestymis- ja aineistoaikataulu 2017

N:o	Aineisto	Ilmestyy
1	20.2	22.3
2	2.5	31.5
2b	26.7	9.8
3	25.9.	25.10.
4	13.11.	13.12

Klubilehti kiittää juhlavuoden ilmoittajiaan ja toivottaa rauhaisaa joulun aikaa. Jos et ole ehtinyt vielä mukaan, ei hätää, Klubilehti ilmestyy neljästi vuonna 2017. Tärkeät aineisto ja ilmestymisajat ovat yllä. Ilmoitus Klubilehdessä on täsmäsijoitus.

ILMOITUKSET Kristian Miettinen
0400 225 855, aurinia@kolumbus.fi

Superviikonloppuun kokosi 170 klubilaista kautta Suomen

Kaisa-ottelun ratkaisu lähenee pallojen vähetessä.

Joni Ahola kilpailun teknisenä johtajana varmisti, että kullakin 91 pelaajalla on kussakin ottelussa oikea pari. Pelaaja putoaa turnauksesta, kun hän häviää kaksi ottelua.

Lokakuun lopulla vietettiin Klubilla harvinaista tapahtumaa. Kolmessa kerroksessa kisattiin Kaisan mestaruudesta, korttimiehet hakivat paremmuttaan Skruuvissa ja Biljardissa ja keilailijat kaatoivat keiloja sattuneesta syystä Klubin ulkopuolella.

Viikonlopun aikana 91 biljardin pelaajaa, noin 80 kortin lätkijää ja keilan kaatajaa kisasivat YT-Klubien paremmuudesta Suomalaisen Klubin järjestämässä Superviikonloppussa.

Klubilla omat valtit

Klubin Biljardivetäjä ja viikonlopun pääjärjestäjä Atu Alander sanoo, että idea viikonloppukisoista syntyi kolme, neljä vuotta sitten, jolloin YT-Klubien hallituksessa Jussi Papinniemi

Kaikki biljardipelit pystyttiin pelaamaan saman katon ala, klubin kolmessa kerroksessa.

Tamperelaisen Seppo Leskinen taidonnäyte, kilahtaako kohta pussiin.

Atu Alander pitää kiitospuhetta saatuaan Klubin juhlamitalin 22 vuoden biljardin veto vastuusta.

ryhtyi myymään Superviikonlopun ideaa.

Viikonlopun järjestelyihin ei olisi tarvittu useaa vuotta, vaan kisat siirtyivät, koska jotkut klubit olivat jo päättäneet järjestää omia kisoja.

Klubin ei tarvinnutkaan luopua ideastaan lykkäyksen takia, sillä Klubilla oli kaksi valttia hihassaan.

Kaikki biljardipelit pystyttiin pelaamaan saman katon ala, klubin kolmessa kerroksessa ja juuri pide-tyistä Kaisan MM-kisoista voitiin vuokrata Klubille puuttuvat neljä pöytää.

Kaisassa haetaan 50 pistettä

Kaisassa peli ratkeaa, kumpi pelaaja saa ensiksi 50 pistettä. Yksi peli saattaa kestää viidestä minuutista tuntiin. Mitä nopeammin

saa erivärisiä palloja pussiin, sen paremmat mahdollisuudet on voittoa. Kilpailijalla on kaksi vaihtoehtoa, joko yrittää pussittaa palloa tai yrittää estää kaveria pussittamasta. Toisin kuin muissa peleissä Kaisassa

kummallakin pelaajalla on oma lyöntipallo.

Mestaruutta haettiin kolmessa sarjassa

Superviikonlopun mestaruudet ratkaistiin kolmessa sarjassa, 50-, 60-, ja 70-vuo-

tiat. Lopputulokset olivat Atun mukaan odotetut 60-vuotiaiden sarjaa lukuun ottamatta, jonka voitti Kari Kajanne Kemistä. 5-kymppisissä voiton vei Arto Tuhkanen Kuopiosta, joka on voittanut useasti myös suomenmestaruuksia. 7-kymppisten voiton vei Pertti Kouvonen Lappeenrannasta.

Kaisan pelaajatittelit Klubil- lla kolmena päivänä. Skruuvajat, Biljardin pelaajat ja keilaajat vähemmän aikaa tällä kerralla. Mikäänhan ei kuitenkaan estä, että seuraava Superviikonloppu vietetäänkin korttihaiden ja keilankaata- jien vetovastuulla.

Teksti: TIMO MARTIKAINEN

Kuvat: VEIKKO HANNULA

Markku Koivisto Kuopiosta ja Olli Jännes, Jaska Karvonen ja Tapio Lahkela kaikki Helsingistä pelasivat skruuvia Superviikonloppuna biljardipöydän varjossa. Heidän mielestään se vain piristi peliä.

Taiteen suuret kysymykset

Antti Virkkunen avasi taiteen syvintä olemusta kuvataiteilla otsikolla: "Mitä taide on."

Taiteessa ei ole universaaleja tosiasioita vaan ne ovat mielipiteitä - tämä erottaa taiteen maailman reaali maailmasta. Tiede kehittyi uuden tutkimuksen myötä, mutta taide ei kehity. Se vain hakee uusia muotoja. Antin mukaan taiteella on kolme olennaista tunnusmerkkiä: taide koskettaa, sillä on taiteellinen idea ja siihen sisältyy viesti: tunne, ajatus, tunnelma, tarina... Sillä ei kuitenkaan ole muuta tehtävää kuin olla taidetta. Pitääkö jostain taiteesta, ei merkitse mitään, mutta jos taide ei kosketa, se on

Antti Virkkusen mukaan taiteen tunnustaa siitä, että se koskettaa.

puuhastelutaidetta. Ehkä hyvä kuva jostain, mutta ei taidetta.

Taide syntyy myös suunnitelmallisen tietoisin prosessin myötä. Teos syntyy aiheen, taiteellisen idean ja maalausvaiheen tuloksena. Taiteilijalla on aloittaessaan suunnitelma, joskin lopputulos voi olla jotain muuta kuin alkuperäinen suunnitelma.

Oivallinen luento antoi paljon ajattelemisen aihetta ja siitä syntyi vilkas keskustelu ja luovia ajatuksia. Samat luonnehdinnat ovat sovellettavissa myös muihin kuin kuvataiteisiin. Kulttuuriklubi antoi taas elämään sisältöä.

Teksti ja kuva: KARI STORCKOVIUS

Kokkaus tyydytti gastronomiaveljien makuhermot

Jaana Virkki vastasi viinien lisäksi veljien työntäyteisestä kokkauskuvasta.

Klubin gastronominen kerho järjesti 12. marraskuuta Marttojen hienossa keittiössä Lapinlahdenkadulla vuotuisen kokkauspäivän.

14 veljen kokkausta ohjasi tällä kertaa ruokatoimittaja Marita Joutjärvi. Ruokajuomien valinnoista vastasi viiniasiantuntija Jaana Virkki (Interbrands). Ryhmämme kokoontui lauantaiaamuna klo 10 ja kotiin lähdettiin klo 16 hyvillä mielin ja makuhermot tyydyttyinä.

Raaka-aineet Lidlistä

Päivän teemaksi olimme sopineet toscanalaisen menun. Mielenkiintoisena yksityiskohtana oli se, että raaka-aineet olivat Lidlin tuotevalikoimaa. Toscanalaisilla maksaleivillä ja lasillisella kuohuvaan virittäydettiin tunnelmaan.

Ruokalistan toteutukseen sisältyivät marinoitu lampaanmaitojuusto, peltileipä eli focaccia, perunamykyt, toscanalainen kasvis-papukeitto, yrttimaustetut ahvenfileet, possua firenzäläiseen tapaan ja munakoisovuoka.

Lisukkeina valmistimme valkoiset pavut firenzäläiseen tapaan ja sitruunamarinoidut fenkolit.

Jälkiruuiksi loihdimme tiramisun, suklaakakun ja pratolaiset mantelipikkuleivät.

Aterioidessamme suurimmat mielihyvän ilmaisuosuivat munakoisovuokaan ja tiramisuun. Nautitun menun kera maisteltiin 11 erilaista viiniä.

Kuusituntisen päivämme anti oli hienoa yhdessä-oloa veljien kera ja ehtoiset emännät ohjailivat päivämme upeasti.

LASSE RUUSKANEN

Altian tuotteita maisteltiin Klubin yläkellarissa

Altia kävi esittelemässä Klubin yläkellarissa Suomi 100 - tuotteitaan Maistelijoitten mukaan Koskenkorva 100 ja Jaloviina Tammi olivat oikein maistuvia!

Klubiveljet Kalevi Tiaisen (vas), Heikki Pitkäsänen ilmeet puhuvat puolestaan, kun Altian Pekka Uotila tarjoaa. Pellervo Erkkilän ilme puhuu puolestaan.

Oikaisu

Jääkärit eivät vannoneet valaa Saksan lipulle

Klubilehdessä 3/2016 kirjoitettiin, että jääkärit vannoinvat valan Saksan lipulle. Eivät vannoneet.

Toki he valan vannoinvat 13. helmikuuta 1918 Liepajan kirkossa. Mutta vala vannottiin Suomen hallitukselle samassa tilaisuudessa, missä jääkäripataljoonan lippu vihittiin käyttöön.

Valan vannomisen yhteydessä käytetty jääkärilippu tai paremmin nyttemmin sen neljäs "painos" on edelleen käytössä. Valtakunnallisissa paraateissa se marssii välittömästi valtakunnan lipun jälkeen.

JUKKA KNUUTI
Parolen päätoimittaja
Parole on Jääkäripataljoona 27:n
perinneyhdistyksen ja
Jääkärisäätiön lehti

Wotkin'silta yhdell' kertaa

JOULUHERKUT VAILLA VERTAA!

Lohjanharjun lähdevedellä tuoresuolatut kinkut, pateet, makkarat, gluteenittomat joululaatikot...

Laatua lautaselle

Lihatukku Veijo Wotkin Oy
TEHTAANMYYMÄLÄ
Tukkutori, Sörnäinen
Vanha talvitie 8, 00580 Helsinki
☎ 09-774 33 477

CHEF WOTKIN'S PALVELUTISKIT
Prisma Itäkeskus Vanhanlinnantie 1
00900 Helsinki ☎ 010 766 8912
S-Market Sokos Helsinki Postikatu 2
00100 Helsinki ☎ 010 766 1047

www.wotkins.fi

Itsenäisyysjuhlan puheessa voimakas suunta tulevaisuuteen

Klubin Itsenäisyysjuhlassa juhlapuheen piti ohjelmistoalan yrittäjä, 43-vuotias Lauri Vilamo. Hänen puheensa suuntautui laajasti tulevaisuuden haasteisiin ja nykyisyyden tunnelmiin unohtamatta kuitenkaan maamme kunniakasta menneisyyttä.

Lauri Vilamon mukaan Internet-talous, elämän kaikkien alueiden digitalisaatio ja robotiikka tuovat ennen kokemattomia mahdollisuuksia Suomen kaltaiselle korkeasti koulutetulle maalle.

- Koulutettu kansa, panostukset tutkimukseen ja tuotekehitykseen sekä avoimuus vaikutteille oman välittömän kokemuspiirin ulkopuolelta avaavat ovia innovaatioille.
- Pienen maan täytyy aktiivisesti etsiä viennille markkinoita. Kansakunnan kilpailukyky syntyy kyvystä innovoida ja uudistaa. Maailman globalisoituessa ja digitalisoituessa kilpailu on globaalia. Kansallisvaltioilla on kilpailuedun synnyttämisessä entistä enemmän, ei vähemmän merkitystä, Laauri Vilamo visioi.

Hänen mielestään yhtä tärkeää on pyrkiä turvaamaan suomalaisen yhteiskunnan kansainvälisestäkin tunnustetut hyvät puolet ja parantamaan heikompia osa-alueitamme, jolloin voimme luoda tulevaisuuden itsenäisyyspäivien jatkumon, jokainen edellisiä parempi olennaisimmilta alueiltaan, Vilamo paalutti tavoitteita

Entistä suurempi kansainvälisyys kasvattaa merkitystään

Hänen mielestään suomalaisten entistä suurempi kansainvälisyys ja avoimuus ovat tulevaisuudessa entistäkin enemmän tunnuspiirteitä. Hän muistutti, ettei historiassa tunnetta yhtään pysyvää valtiota tai kansaa, jotka olisivat eristäytymällä tai rajoittamalla ajatusten, ideoiden ja ihmisten liikkuvuutta menestynyt paremmin.

- Päinvastoin, kaikki sulkeutuneet ja eristäytymistä ajaneet ryhmät ja maat ovat enemmän tai myöhemmin jääneet marginalisoituneiksi, vahvemman toimijan valloittamaksi tai luhistuneet sisäisesti.
- Pienellä maalla vähien luonnonvarojen

kanssa on erityisen vähän syitä kääntyä sisäänpäin, hän sanoi.

Hänen mielestään ainoastaan tuotavuutta ja kilpailukykyä parantamalla voimme varmistaa taloudellisen jakovaran riittävän tulevaisuudessa ylläpitämään nykyisen tasoista hyvinvointia.

Hänen mukaansa oikeudenmukainen yhteiskunta ja vakaat olot luovat myös turvallisuutta.

- Ulkopuolista vaikutusta on vaikea kohdistaa maahan, jolla on yhtenäinen ja oloihinsa tyytyväinen kansa ja joka toimii aktiivisesti osana laajempaa kansainvälistä kokonaisuutta.

Hän painotti, että itsenäisyyteen kuuluu myös vastuu kehittää suhteita muihin ja solmia sekä purkaa sitoumuksia pitkän aikavälin etujen mukaisesti.

Digitalisaation uhat liioiteltuja

- Digitalisaatio ja robotiikka ajoittain esitetään uhkana työlle. Ajatellaan että koneet hoitavat suurimman osan tavanomaisesta työstä ja siten tulot ja varallisuus keskittyisi entistä harvemmille, Vilamo pohtii.

Hänen mukaansa ei kuitenkaan näin ole, kun katsoo suomalaista kehitystä taaksepäin.

- Työ on muuttanut muotoaan ja monia vanhoja ammatteja on kadonnut mutta hyvinvointi on kaikilla lisääntynyt. Merkittävää tuloerojen kasvua Suomessa ei ole tapahtunut.

Nykyisyys

Lauri Vilamo kokretisoi hyvin maassamme tapahtunutta kehitystä maan muuntuessa maatalousvaltaisesta palveluyhteiskuntaan.

- Tänäpäin yli kaksi kolmasosaa kansantuotteesta muodostuu palveluista ja vain noin kaksi ja puoli prosenttia on alkutuotantoa.

- Väestön ikärakenne on muuttunut täysin - keski-ikä on noussut yli neljänkymmenen vuoden ja syntyvyys painunut alle väestön luontaisen uusiutumistason jo vuonna 1969.

- Väestönkasvu on maahanmuuton ja eliniän pidentymisen varassa. Alle 25-vuotiaita on lukumääräisesti suurin piirtein saman verran kuin 100 vuotta sitten, mutta väestön kasvun myötä osuus on laskenut 28 prosenttiin.

- Lähes joka kahdeskymmenes suomalainen puhuu äidinkielenään jotain muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia. Jopa venäjänkielisten osuus väestöstä on 1,2 prosenttia – jonkin verran korkeampi kuin Suomen kuullessa Venäjän keisarikuntaan.

Vilamon mukaan Suomesta on tähän päivään muotoutunut valtio, jonka kansalaiset voivat olla ylpeitä monella mitarilla maailman parhaimmiston kuuluvasta kotimaastaan.

Tilastokeskuksen vastikään julkistaman koosteen mukaan suomalaiset elävät maailman turvallisimmassa ja vakaimmassa valtiossa, jonka hallinto on maailman paras ja oikeuslaitos riippumattomin. Lehdistö on vapainta ja vaalit lisäksi luotettavimpia.

- Eipä ihme että suomalaiset ovat onnellisia ja tyytyväisiä elämäänsä. Suomen peruskoulu on maailman parasta ja elämme maailman lukutaitoisimmassa maassa, Vilamo sanoo.

Juhlapuhuja Lauri Vilamo

Lauri Vilamo on 43-vuotias paljasjalkainen stadilainen, joka on käynyt koulut

Töölössä ja Ullanlinnassa. Opiskellessaan Kauppakorkeakoulussa Laurin vei mukanaan yrittäjätöiden alku juuri ennen gradun valmistumista.

Hänen perheeseen kuuluu vaimo ja 5-vuotias poika sekä weimarinseisoja

Sotilasarvoltaan hän on yliluutnantti, Hän harrastaa innokkaasti metsästystä ja moottoriveneilyä.

Lauri Vilamo on ohjelmistoalan yrittäjä, joka perusti tänään 80 henkeä työllistävän Movial Oy:n, jolla on tytäryhtiöt Yhdysvalloissa, Romaniassa ja Taiwanissa.

Movial tekee mm. räätälöintejä mobiililaitteisiin teleoperaattoreille ja laitevalmistajille sekä tietoturvakonsultointia Executive Chairman-nimikkeellä, Laurin toimenkuva liittyy enimmäkseen ulkomaisten tytäryhtiöiden toiminnan koordinointiin ja vastuuseen avainasiakkaista. ❖

Teksti: LAURI VILAMO

Marko ja Barbara Hilpo toivat Matineaan syvyyttä ja harmoniaa

Taiteilijajäsenemme Marko Hilpo ja hänen vaimonsa Barbora esiintyvät 30.11. Klubin musiikkimatineassa. Heillä oli mielenkiintoinen ohjelmisto, jossa kuultiin Bachin, Beethovenin, Lisztin ja Rebecca Clarken teokset.

Bachin alunperin huilulle ja pianolle sävelletty sonaatti soi alttoviulu-pianosovituksena tyylikkään ilmavasti ja Beethovenin muunnelmat Mozartin Taikahuilu-oopperan teemoista toteutuivat alttoviululla ja pianolla esitettynä lämpimästi. Alun perin ne on sävelletty sellolle ja pianolle.

Franz Lisztin teos Romance Oubliee oli jännittävän meditatiivistakin musiikkia ja avioparin harmonista yhteissoittoa oli kaunista kuulla. Englantilaisen alttoviulisti-säveltäjä Rebecca Clarken teos 1910-luvun loppupuolelta oli löytö ja monipuolisessa rakenteessaan valloittavan taitava.

Marko ja Barbora osoittivat, miten toisinaan kunnioittava lämmin suhde tuo myös yhteiseen taiteeseen syvyyttä ja harmoniaa. Pieni hymy, rakastava katse toisiinsa. Yleisö nautti. Me koimme suuren elämyksen. Kiitos!

Klubin jäsenille alennusta kirjoita

Alennus Otavan normaalihintaisista kirjoista on 30 % sekä normaalihintaisista WSOY:n ja Tammen ja ReadMe:n kirjoista 40 %.

Klubimme jäsenille on neuvoteltu alennukset Otavan ja WSOY:n kirjoista, jotka ostetaan kustantamojen omista kirjakaupoista.

Alennuksen saa näyttämällä jäsenkorttia.

Alennus ei koske Tammen oppimateriaaleja, Sanoma Pron tai muiden Bonnierin kuulumattomien kustantajien Kirjoja eikä Tammen ja WSOY:n arvosteoksia.

Yli sadan jäsenen voimalla

Helsingin Suomalainen Klubi piti sopuisan syyskokouksen marraskuun puolivälissä johtokunnan esityksiä hyväksyen. Toimintasuunnitelman ja talousarvion hyväksynnän jälkeen ilmassa väreili 126 osallistujan joukossa pientä sähköä johtokunnan vaalin alkaessa.

Kokouksen avanneella ja toimintasuunnitelman esitelleellä puheenjohtaja Matti Viljanen oli hymy herkässä syyskokouksessa.

Syyskokouksen avannut puheenjohtaja Matti Viljanen painotti, että Klubia ja sen asioita kohtaan tunnetaan tällä hetkellä suurta mielenkiintoa.

– Takana on pian menestyksellinen 140. vuosi ja jo nyt on ylitetty 10 000 osallistujan raja eri tilaisuuksissa. Myös jäsenmäärämme on vakiintunut runsaan 3 000 jäsenen paikkeille.

Puheenjohtaja toi kokoukselle myös suruviestin. Klubin jäseniältään vanhin, yli 70 vuotta klubissa

Kokouksen puheenjohtaja Elias Iirola veti kokouksen jämpästi sääntöjen mukaan, kuten laamannille sopiinkin. Yhdistyksen sihteeri Inkeri Lohivesi kirjasi päätökset.

Johtokuntaan valittiin Heikki Hult, Pellervo Erkkilä ja Aarno Cronvall.

Rainer Friberg, kuoron entinen puheenjohtaja, palkittiin kokouksessa kuoron pitkäaikaisesta ansiokkaasta johtamisesta.

Kari Karvonen vakuutti syyskokoukselle, että kesällä tehtävä linjasaneeraus on valmis, kun Klubi aukaisee syksyllä ovensa.

vaikuttanut Pekka Mannio on kuollut. Kokous piti hänen muistolleen hiljaisen hetken.

Hyvä talousvuosi

Puheenjohtaja on tyytyväinen Klubin talouteen.

– Siihen on vaikuttanut paljon, että kaikki tilamme on nyt vuokrattu. Pärjäämme omilla rahoilla, eikä tililuojoita tarvitse tänä vuonna lainkaan käyttää.

Merkittävä uusi asia on tänä vuonna syntynyt Klubin oma julkaisusarja. Sen puuhamies Keijo K. Kulha kirjoitti asiasta oivasti Klubilehdessä 3/16. "Sarjan tarkoitus on aktivoida klubilaisten kirjaharrastusta ja nostaa esiin Klubimme arvomaailmaa tukevia kirjajankkeita."

Julkaisusarjassa on jo julkaista teokset "Pojat Suomalaisella Klubilla" ja

– Takana on pian menestyksellinen 140. vuosi ja jo nyt on ylitetty 10 000 osallistujan raja eri tilaisuuksissa. Myös jäsenmäärämme on vakiintunut runsaan 3 000 jäsenen paikkeille.

Syyskokous veti Klubin salin täyteen jäseniä. Etualalla vasemmalla Jorma Yrjö-Koskinen, vierellään Kari Karvonen.

"Marski ja hänen varjonsa". Vielä ennen joulua julkasitaan teos "Omalla pohjalla".

Aarno Cronvall ja Heikki Hult selvin numeroin jatkoon

Puheenjohtajan kolmivuotisen kauden takia Matti Viljasen ensimmäinen kausi jatkuu vielä vuoden. Johtokunnassa oli erovuorossa kolme jäsentä, joista Matti Saari ei voinut täysinpalvelleena enää asettua ehdolle.

Ohjelmatoimikunnan puheenjohtaja Aarno Cronvall ja kulttuuritoimikunnan puheenjohtaja Heikki Hult olivat erovuorossa ja vaalikelpoisia.

Myös uusia ehdokkaita johtokuntaan nimettiin runsaasti. Jorma Hämäläinen ehdotti Antti Ahoa, joka toimii tällä hetkellä Klubin talous- ja hallintovaliokun-

nassa sekä Gastronomiakerron johtoryhmässä.

Lauri Palojärvi ehdotti Ohjelmatoimikunnassa ja Klubilehden toimituksessa toimivaa Tapani Ruokasta, joka oli myös puheenjohtajaehdokkaana viime vaalissa.

Yrjö Virtasaari puolestaan ehdotti yläkellarin miestä

Antti Aho oli ehdolla johtokuntaan.

Pellervo Erkkilää, joka on tunnettu skruuvien ja bridgen harrastajien ja sikarimiesten keskuudessa.

Ehdotuspuheenvuorojen lisäksi kokouksessa ehdotettiin äänestysmenettelyn nopeuttamiseksi Cronvallin ja Hultin valitsemista suoraan. Kokousta jämakästi laamannin otteella johtanut Elias Iirola hylkäsi ajatuksen, koska hänen mukaansa säännöt edellyttävät kaikille ehdokkaille tasavertaista mahdollisuutta tulla hyväksytyksi.

Äänestys suoritettiin varsin tottuneesti ja nopeasti äänestyskoneilla ja tulokset oli selvillä hetkessä.

Sekä Aarno Cronvall että Heikki Hult jatkavat johtokunnassa ja Pellervo Erkkilä aloittaa ensi vuoden alussa. ♦

TEKSTI: TIMO MARTIKAINEN
KUVAT: ANTTI VIRKKUNEN

Johtokunnan uusi kasvo Pellervo Erkkilä

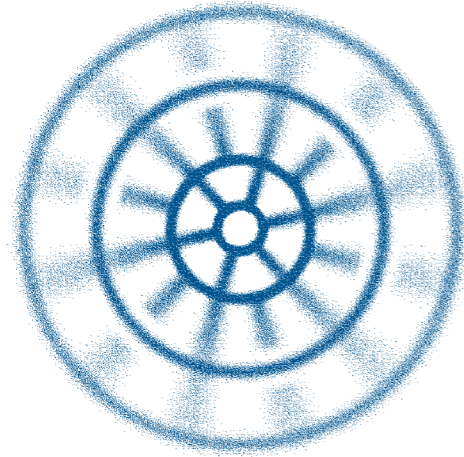
Johtokunnan uusi jäsen Pellervo Erkkilä vastasi toimituksen kysymykseen omasta ohjelmastaan johtokunnassa.

– Haluan vaikuttaa johtokunnassa siihen, että tavallinen jäsen olisi Klubilla käytyään sekä henkisesti että aineellisesti saamaansa antiin tyytyväinen, Erkkilä sanoo.

Hän on ulkomaankaupan piirissä pitkään toiminut yrittäjä. Klubilla miehen mielipaikka on yläkellarin Skruuvi ja Bridge -pöydät. Hän oli myös mukana tekemässä hiljan valmistunutta Skruuvien Käsi kirjaa.

Johtokuntavaalissa saadut äänet

Aarno Cronvall..... 97
Heikki Hult 84
Pellervo Erkkilä 58
Antti Aho 45
Tapani Ruokanen.. 28

KUTSU
Helsingin Suomalainen
Klubi ry:n
varsinaiseen
kevätkokoukseen

Klubin sääntömääräinen kevätkokous pidetään
torstaina 16. maaliskuuta 2017 klo 18.00 alkaen
Klubin tiloissa Kansakoulukuja 3.
Kokouksessa käsitellään sääntöjen 9. pykälän
mukaan kevätkokoukselle kuuluvat asiat.

Helsingissä 10.12.2016
KLUBIN JOHTOKUNTA

SUOMI 100 VUOTTA – ELÄKÖÖN!

Arvoisat klubiveljet, saamme elää onnellisessa maassa. Tasavallan Presidenttimme toi taannoin puheessaan esille, miten monessa asiassa Suomi asettuu positiivisesti maailman kärkeen. Tämä on meille kaikille erittäin hyvä asia, joka meidän tulee osata hyödyntää. Meidän tulee vahvistaa itsetuntoamme, innostaa yrittäjyyteen, vahvistaa vastuunkantoa ja innovoida uutta. Positiivista on myös taloutemme kääntymisen parempaan suuntaan. Suuret investoinnit, rakentaminen ja viennin elpyminen parantavat työllisyyttä ja siten vahvistavat talouttamme.

On todella hyvä asia, että tuodaan esille positiiviset asiat, kun välillä tuntuu siltä, että ei löydy muuta kuin arvostelua ja valitusta sekä eripuraa. Nyt kun olemme siirtyneet Suomi 100 vuotta- juhluvuoteen, toivon, että positiivisuus, onnistuminen, yrittäminen, vastuullisuus ja suomalainen ahkeruus ovat päärooleissa.

ONNEA SUOMI 100 VUOTTA

KIITÄN TEITÄ ISÄNMAAMME SANKAREITA TÄSTÄ VAPAASTA MAASTA!

Helsingin Suomalaisen Klubin 140-vuotisjuhlavuosi lähenee loppuaan. Kiitos kaikille klubimme juhlavuoden ohjelman toteuttajille ja ohjelmaan osallistujille. Juhlavuoden ohjelma ja tapahtumatarjonta on ollut erinomainen. Sitä osoittaa yli 10 000 osallistujan määrä. Olen hyvin ilahtunut monista todella korkeatasoisista esityksistä, joita olemme saaneet kokea tänä juhlavuonna. Sali on täyttynyt monta kertaa kokonaan. Joukossamme on monia tiedemiehiä, ja on suuri jäsenetu päästä ja saada kuulla heidän esitelmäänsä. Myös harrastuspuolella koettiin niin sanottu superviikonloppu. Yhteistoimintakluubeista saimme runsaasti klubiveljiä vieraaksemme kilpailemaan Biljardin, Skruuvien, Bridgen ja keilailun mestaruuksista. Meidän klubiveljemme hoitivat kilpailuiden järjestelyt todella tyylikkäästi.

Klubin talous on saatettu nyt tasapainoon. Budjetin pitävyys ja tilojemme 100% vuokraus on tuonut sen tarvittavan lisän taloutemme vahvistukseksi.

Kiitän vielä kuluneesta vuodesta teitä kaikkia ja toivotan oikein onnellista ja turvallista joulunaikaa teille ja läheisillenne. Kiitän erityisesti klubin ja ravintolan henkilökuntaa.

*Tervetuloa jälleen 9. tammikuuta 2017
aloittamaan juhlavuotta Suomi 100.*

MATTI VILJANEN
puheenjohtaja

Juhlavuoden 2016 päättyessä

Juhlavuoden toiminta on päättymässä Klubin kuoron perinteiseen joulukonserttiin. Se rauhoittaa meidät joulun odotukseen aktiivisen 140-juhluvuoden jälkeen. Klubin ohjelmatarjonta on ollut laajaa ja monipuolistuvaa. Se on jälleen houkutelut yli 10.000 osallistumista eri tilaisuuksiin.

Juhlavuoden huippukohtina pidän vuosipäivän 25.4.2016 ohjelmaa ja 28.-30.10.2016 Klubilla järjestettyä yhteistoimintaklubien superviikonloppua. Harrastustoimikunnan biljardi-, bridge-, keilailu- ja skruuvijaostot olivat järjestäneet kilpailut, joissa osanottajia oli lähes 200 aina Rovaniemeä myöten.

Juhlapäivämme ohjelmasta vastasivat Klubimme taiteilijajäsenet. Se oli oiva osoitus Klubimme kulttuuripohjan laajuudesta. Videotallioinnit sekä päiväjuhlasta että iltajuhlasta palauttavat läsnäololle huippuhetkiä päivän kulusta. Kotisivujemme kautta juhlapäivän esitykset ja puheet ovat kaikkien nautittavissa.

Konversatsioni

Konversatsioni on päättyvän vuoden aikana vahvistunut. Ei yksinomaan sikarihuoneessa, vaan myös nuorten jäsenten, maanpuolustuskerhon, EU-asioiden ja superseminorien piirissä. Seniorit ovat hankkineet itselleen Hirvo Salosen johdolla koulutusta erilaisten älypuhelimien, tablettien ja tietokoneiden käytössä. Tämä osoittaa vahvaa halua pysyä yhteiskunnan muutosten matkassa.

Luku

Johtokunta hyväksyi keväällä kulttuuritoimikunnan aloitteen perustaa Klubin oma julkaisusarja. Sarjan ensimmäinen teos "Pojat Suomalaisella klubilla", toinen uudistettu painos, julkaistiin 140-vuotispäivän yhteydessä ja viimeisin "Omalla pohjalla" näinä päivinä. Nämä molemmat ovat Klubin kustantamia ja niitä voi ostaa Klubin kotisivujen kautta. Docendo on kustantanut kaksi muuta ja niitäkin voi ostaa jäseneduin kotisivujen kautta. Uutta lukemista jäseneduin tämän lisäksi tarjoaa Suomalaisen kirjallisuuden seuran kustantamo.

Talous

Vuoden 2016 talouden teemana oli vakauttaa edelleen Klubin ja kiinteistöosakeyhtiön taloutta. Vakauttaminen toteutettiin suunnitelmien mukaan rauhoittamalla vuosi suuremmilta remonteilta.

Kaikki tilamme ovat jälleen vuokrattuina monien ponnistelujen jälkeen. Näiden tekijöiden tuloksena aloitettiin syksyllä linjasaneerauksen toisen osa suunnittelu. Lopullinen päätös toteuttamisesta tehdään vuoden 2017 alussa. Joulukuun alussa on tehty tarjousvertailu ja ennakkotiedon viestivät, että toteutushintataso asettuu suunniteltuun raamiin.

Lopuksi haluan vielä kiittää kaikkia klubiveljiä ja luottamustehtävissä toimineita, jotka ovat antaneet panoksensa Klubin toimintaan ja tukeneet meitä henkilökuntaa tehtävissämme. Sihteerimme Inkeri, klubimestarimme ja ravintolan henkilökunta ovat jälleen toteuttaneet hienon toimintavuoden.

Toivotan kaikille klubiveljille läheisineen rauhallista joulua ja menestyksellistä vuotta 2017.

RAIMO ILVESKERO
toiminnanjohtaja

KASVUA METSÄSTÄ

Metsä Group valmistaa maailman parhaasta uusiutuvasta raaka-aineesta, pohjoisesta puusta, kierrätettäviä tuotteita vastuullisesti ja tehokkaasti.

metsagroup.fi

Make the most of **Metsä**

Viitteitä paremmasta ovat antaneet myös uutiset uusista telakkatilauksista, autonvalmistuksen kovasta kasvusta ja lisääntyvistä matkailuvirroista, Rehn totesi.

Ministeri Olli Rehn: Vuosien taantumalla on pitkä varjo – nyt käsillä käänne

Olli Rehn: "Tuskin voi liikaa korostaa sitä tosiasiaa, että yhteiskunnan ilmapiiri on tärkeä muuttuja myös talouden nousun kannalta."

Ensi vuoden helmikuun alussa Suomen Pankin johtokunnan jäseneksi siirtyvä elinkeinoministeri Olli Rehn vieraili marraskuussa Klubin perinteisellä ministerilounaalla. Vaikka elinkeinoministeri ei vastaakaan maan tai valtion taloudesta, puheenvuoron teema "Suomen talous itsenäisyyden juhluvuoden alla" sopi hyvin kansantaloudesta kiinnostuneelle Oxfordin tohtorille. Kun taustalla on vielä pitkä ura Euroopan Unionin ytimessä, muun muassa talouskomissaarin raskaan salkun haltijana, ministerin pohdinnat kiinnostivat kovasti klubiveljiä. Elinkeinoministerinä Rehnin vastuulla on lukuisista hallitusohjelman kärkihankkeista koskien työllisyyden parantamista ja talouden kasvun edellytyksiä. Näin kuulijat saivat roppakaupalla myös konkretiaa siitä, missä suomalainen yritys elämä menee.

Harmaa sävy on vaihtumassa orastavaan vihreään

Vuosia kestäneellä taantumalla on Rehnin mukaan pitkä varjo. Viimei-

simmät tilastot ja barometrit ovat kuitenkin tuoneet valoa tulevaisuuden näkymin. Harmaa sävy on vaihtumassa orastavaan vihreään, Rehn maalaili. Kun viime vuonna päästiin kansantalouden mittarein lievästi plussan puolelle, tämän ja lähivuosien ennuste tarjoaa reilun prosentin kasvua. Ministeri viittasi myös lokakuussa julkaistuuun pk-yritysbarometriin, joka kertoo parantuneista suhdannenäkymistä. Yritysten vastauksista huokuu hänen mukaansa kasvavaa luottamusta tulevaan, mihin ei viime vuosina ole totuttu. Viitteitä paremmasta ovat antaneet myös uutiset uusista telakkatilauksista, autonvalmistuksen kovasta kasvusta ja lisääntyvistä matkailuvirroista, Rehn totesi. Näihin hän listasi myös Kemijärvelle kaavailun biojalostamohankkeen, johon odotetaan yli 800 000 euron investointia ensi vuonna.

Suomalaisen työn ja tuotannon kilpailukyvyyn parantaminen

Elinkeinoministeri nosti suomalaisen työn ja tuotannon kilpailukyvyyn korjaamisen istuvan hallituksen tärkeimmäksi tehtäväksi. Hallituseuvotteluista lähtien, keväästä 2015, on ponnisteltu sellaisen ratkaisun löytämiseksi, joka uudistaa työmarkkinoita, tukee työllisyyttä ja luo pohjan Suomen uudelle kasvulle, Rehn kuvasi. Vaikka tavoitteeksi asetettu yhteiskuntasopimus vaihtui matkan varrella kil-

Paikalliseen sopimiseen asetettiin neuvottelujen alussa epärealistisia odotuksia.

pailukyksopimukseksi, tulokseen on oltava tyytyväinen. Valtiovarainministeriön arvion mukaan ns. kiky auttaa synnyttämään noin 40 000 uutta työpaikkaa. Monet riippumattomatkin ekonomistit ovat päätyneet samoihin lukuihin, joten arviota ei tarvitse epäillä, Olli Rehn naurahti.

Sopimuksen myötä arvioidaan työvoimakustannuksissa päästävän Ruotsin tasolle vuoteen 2018 ja Saksan tasolle vuoteen 2020 mennessä. Hallitus on sitoutunut myös veronkevennyksiin, jotka Rehnin mukaan tukevat kotimaista kulutusta ja kaupan kysyntää. Hänen mielestään kiky merkitys vain korostuu nyt, kun talouden käänne on lähellä.

Ministeri painotti, että sopimuksen syntyminen on noteerattu myös kansainvälisten luottoluokittajien keskuudessa, mikä ei voi olla huono asia sen enempää Suomen valtion kuin suomalaisen elinkeinoelämänsä kannalta.

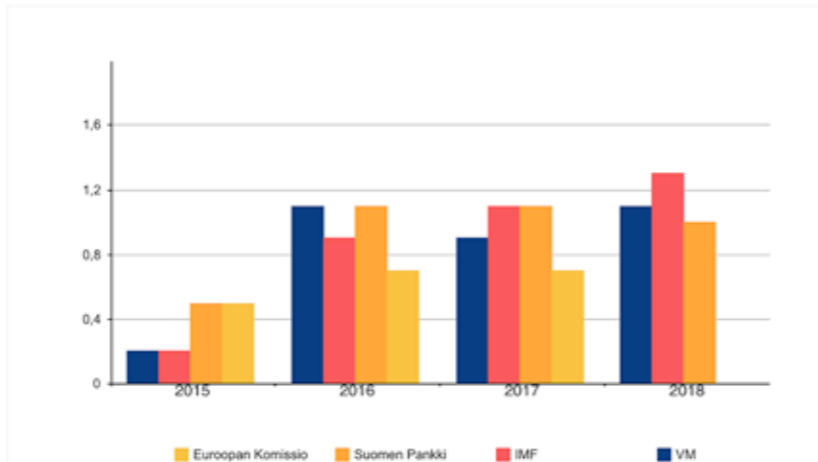
Paikallinen sopiminen etenee vain evoluution, ei konfliktien kautta

Olli Rehn totesi, että paikalliseen sopimiseen asetettiin neuvottelujen alussa epärealistisia odotuksia. Itse asiaa hän piti työmarkkinoiden tärkeimpänä uudistuksena tuottavuuden ja työllisyyden parantamisen kannalta pitemmällä aikavälillä. Kaikissa maissa on kuitenkin näissä asioissa historiallinen perimänsä. Suomen osalta se Rehnin mukaan tarkoittaa sitä, että asiassa edetään työehtosopimukseen nojautuen. Paikallinen sopiminen ja henkilöstön aseman vahvistaminen yritysten päätöksenteossa kulkevat hänen mielestään käsi kädessä. Paikallinen sopiminen edellyttää vahvaa luottamusta työpaikkatasolla eri osapuolten välillä ja se etenee evoluution, ei konfliktien kautta.

Osaaminen, innovaatiot, yrittäminen ja investoinnit

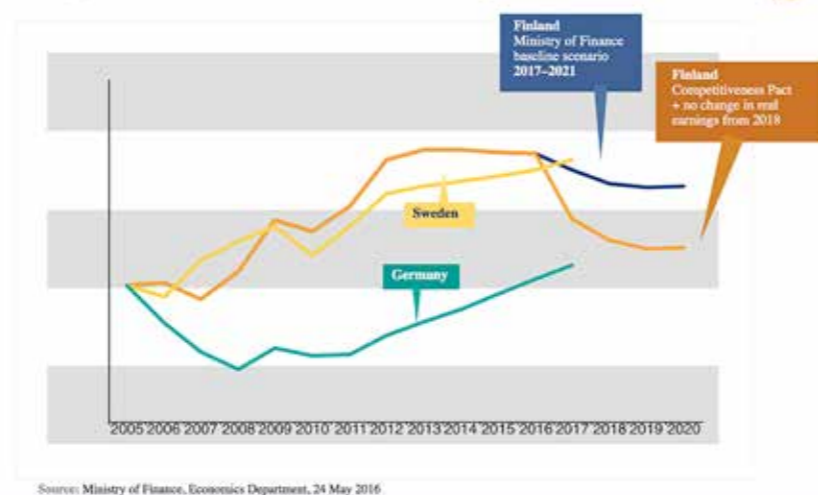
Sipilän hallituksen ohjelma tavoittelee 110 000 uutta työpaikkaa. Siihen ei päästä tietenkään yksin kilpailuky-

Bruttokansantuotteen kehitysarvioita Suomessa 2015 - 2018

BKT-ennusteet osoittavat lievää kasvua lähivuosille.

Unit labour costs in Finland, Germany and Sweden - compared with euro area average (EA=100)

Suomi saavuttamassa Ruotsin 2018 ja Saksan 2020 työvoimakustannusvertailussa

Elinkeinoministeri Rehn katsoi, että tämä ns. neljäs teollinen vallankumous korostaa entisestään elinikäisen oppimisen ja uudelleen kouluttautumisen tarvetta.

kysöimyksellä. Elinkeinoministerin toteakin, että työn hinnan rinnalla katseet on suunnattava osaamiseen, innovaatioihin, yrittämiseen ja investointeihin. Rehn ilmaisi huolensa siitä, että Suomen varsin mittavataan panostukset tutkimukseen eivät näy kansantalouden kasvun vahvistamisena. Huolestuttavaa on myös se, kun Elinkeinoelämän keskusliiton ennusteen mukaan Suomen julkiset ja yksityiset T&K-investoinnit laskevat yli kymmenellä prosentilla viime vuodesta tähän vuoteen.

Rehn kertoi, että ministeriö on tilannut OECD:ltä selvityksen tehtyjen innovaatioinvestointien vaikuttavuudesta. Tarkoituksena on saada selville, mitkä tekijät estävät innovaatio- ja tutkimusinvestointien täysimääräisen hyödyntämisen yhteiskunnan ja talouden kehittymisen kannalta.

Ministerin mielestä poliittista keskustelua ei pidä käydä vain rahoituksen määräst. On pohdittava myös, onko julkisen sektorin panostusten painopiste ollut oikea. Hän totesi, että esimerkiksi korkeakoulujen rahoituskustelu tulisi laajentaa koskemaan myös Tekesin, VTT:n ja muiden tutkimuslaitosten resurssointia.

Huomio pieniin ja mikroyrityksiin

Hallitus on lisännyt yritysten kasvurahoitusta tuntuvasti. Perinteisesti elinkeinopoliittiset toimenpiteet ovat kohdistuneet suuriin kasvuyrityksiin, kun taas pienet ja mikroyritykset ovat Rehnin mukaan jääneet vähemmälle. Silti, kuten Rehn sanoi, Suomen noin 283 000 yrityksestä 90 % työllistää alle viisikymmentä henkilöä. Hallitus onkin kohdistamassa uudet toimenpiteet erityisesti pienempien yritysten toimintaedellytyksiin.

Esimerkiksi ensimmäisen työntekijän palkkaamiskynnystä on madallettu palkkatuen, starttirahan ja muiden kannustimien avulla. Työttömyysturvaan on tehty muutoksia myös itsensä työllistämisen kannustamiseksi. Hän totesi myös, että yhä useamman työ-

uraan mahtuu erilaisia työsuhteita yrittäjänä, ammatinharjoittajana tai molempia yhtäaikaisesti. Tavoitteena on ministerin mukaan, että ihmiset voisivat nykyistä helpommin toimia sivutoimisina yrittäjinä ja joustavasti liikkua palkkatyön ja yrittäjyyden välillä.

Tuorein yrittäjyyspaketin palvelu on lokakuun alussa käyttöön otettu innovaatioaseteli. Sen avulla pk-yritykset voivat hankkia tarpeisiinsa sopivaa ulkopuolista osaamista yhteistyössä esimerkiksi ammattikorkeakoulujen tai tutkimuslaitosten kanssa. Tämän Tekesin kokeiluhankkeen piirissä on jo yli 300 palveluntarjoajaa. Byrokratiaakaan ei tunnu vaivaavan setelin käyttöönottoa, kun hakemusten käsittelyaika on vain viisi päivää. Elinkeinoministeri povasi, että innovaatioasetelistä tulee yksi yrittäjyyspaketin kruununjalokivistä.

Työllisyys paranee – pitkäaikais työttömyys edelleen ongelma

Olli Rehn kertoi työttömyyden kääntyneen laskuun. Samalla kuitenkin pitkäaikaistyöttömien määrä jatkaa kasvuaan. Työn kysynnän ja kohtaamiseen liittyvät ongelmat ja etenkin pitkäaikaistyöttömyyden nujertaminen edellyttävät ministerin mielestä nopeita ratkaisuja.

Sekä kotimaiset että globaalit työmarkkinat ovat isossa murroksessa. Rehn viittasi Suomessa vierailleen professori Erik Brynjolfssonin esittelemään U-käyrään automatisaation ja robotisaation vaikutuksista työelämään ja talouteen. Professorin mukaan monet keskituloisiin ammatteihin

luettavat työtehtävät ovat muita alttiimpia automatisaation ja robotisaation vaikutuksille

Elinkeinoministeri Rehn katsoi, että tämä ns. neljäs teollinen vallankumous korostaa entisestään elinikäisen oppimisen ja uudelleen kouluttautumisen tarvetta. Vahvan yleissivistävän koulutuksen lisäksi tarvitaan työelämän aikana joustavia ja lyhyempiä koulutusjaksoja, joilla "tankataan" uusia eväitä vanhojen taitojen päälle, Rehn korosti.

Murroskaudet edellyttävät kuitenkin aina poikkeustoimia eriarvoistumisen estämiseksi. Rehn piti tällaisena toimen perustulokokeilua, joka on suunnattu juuri pitkäaikaistyöttömien turvaksi.

On pidettävä huolta omasta taloudesta ja turvallisuudesta

Elinkeinoministeri Olli Rehn nosti puheenvuoronsa lopuksi rakenteellisten ja taloudellisten toimien rinnalle yhteiskunnan ilmapiirin arvioidessaan kasvun näkymiä. Hänen mielestään ilmapiiri on tärkeä muuttuja nousun varmistamiseksi. Haasteet on kohdattava yhteistyössä toisia kuunnellen ja tukien, hän totesi.

Keskustelun aikana tuotiin esille muun muassa Euroopan konservatiivisuus innovaatioasioissa. Osaammeko ottaa mallia Yhdysvalloista, ministeriltä kysyttiin. Rehnin mukaan USA:n venture capital -markkinoita seurataan ja arvioidaan aktiivisesti, samoin Saksaa. Ministeriltä kysyttiin myös Venäjän tilanteen vaikutuksista Suomen markkinoihin ja kaupan näkymiin. Lisäksi esillä olivat ajankohtaiset kansainvälisen politiikan tapahtumat, kuten Brexit ja Yhdysvaltojen presidentin vaalit.

Ministeri Olli Rehn kiteytti valtiomiesmäiseen tapaan oman suhtautumisensa ympäröivän maailman turbulensseihin ja epävarmuuksiin toteamalla, että aina "on pidettävä huoli ensisijaisesti omasta taloudesta ja turvallisuudesta". ❖

Siilasmaa viittasi USA:n monessa valtiossa suurimpana ammattiryhmänä toimiviin rekka- ja jakeluautojen kuljettajiin. Hänen mukaansa ammatti katoaa vähitellen. Siilasmaa pohti mitä seuraa siitä, että suuri osa Trumpia äänestäneistä on jonain päivänä työttömiä.

Nokian hallituksen puheenjohtaja Risto Siilasmaan neuvo Suomelle:

DIGIMAAILMAN megatrendeistä opittava – ei oltava vastarannan kiiski

Risto Siilasmaan mukaan talouden näyttämöllä tapahtuu dramaattinen murros. Yritystoiminnan lainalaisuudet murtuvat ja markkinat ja yhteiskunnat mullistuvat ennennäkemättömän nopeasti.

Yritystoiminnan totutut ja varmoina pidetyt lainalaisuudet eivät enää pidä paikkaansa. Yksi niistä on ollut se, että menestyvän yrityksen toiminta perustuu tase-eriin, jotka yritys itse omistaa.

Tämän arvion takana on Risto Siilasmaa. Hänen mukaansa hyvä esimerkki tästä ilmiöstä on Airbnb, joka vuokraa

asuntoja hotellihuoneiksi halukkaille. Airbnb:llä on 600 työntekijää ja sen tarjonta käsittää 500 000 huonetta.

Perinteisen hotellijätti Hiltonin palkkalisstoilla taas on yli 300 000 työntekijää, ja sen omistama majoituskapasiteetti on vajaat 650 000 huonetta.

Kuitenkin Airbnb:n tämänhetkisen markkina-arvo on suurempi kuin Hiltonin.

Toinen liiketoiminnan "peruslaki" on se, että rajakustannukset nousevat tuotannon volyymin mukana.

"Digitaalisessa maailmassa näin ei välttämättä ole, vaan marginaalikustannukset ovat hyvin lähellä nolaa. Ja kun laskentakapasiteetin hinta laskee koko ajan, ne ovat tavallaan negatiivi-

sia, niin hullulta kuin se kuulostaakin", hän sanoi.

Facebook – suurin media-yhtiö

Maailman ylivoimaisesti suurin media-yhtiö on Facebook, jolla on 1,5 miljardia lukijaa.

Siilasmaa totesi, että käyttäjät ovat Facebookin tuote, joka tuottaa vielä sisällönkin. Asiakas taas on mainostaja, jolle Facebook myy mainospaikan kovaan hintaan.

"Jos erehdytte kuvittelemaan, että te olette asiakas, olette vaarallisella tavalla väärässä, koska ette ymmärrä motivaatiota, joka ohjaa Facebookin päätöksentekoa", hän sanoi.

Totuttuja säännönmukaisuuksia

Risto Siilasmaan mukaan talouden näyttämöllä tapahtuu dramaattinen murros.

Yleensä on ajateltu, että markkinajohtajien haastajat tulevat samalta toimialalta. Kuitenkin Spotify, joka mullisti musiikkiteollisuuden, tuli perinteisen ääniteteollisuuden ulkopuolelta.

murtaa myös taksipalveluita tuottava Uber.

”Se ei omista autoja eikä palkkaa kuljettajia, mutta tuottaa fantastisen hyvän palvelun.”

”Se että yritämme estää sen rautautumisen Suomeen, ei ole etumme mukaista.” Siilasmaan mukaan ei ole järkeä olla vastarannan kiiskenä megatrendissä, vaan siitä pitäisi päinvastoin ottaa oppia.

Kilpailu tulee alan ulkopuolelta

Yleensä on ajateltu, että markkinajohtajien haastajat tulevat samalta toimialalta. Kuitenkin Spotify, joka mullisti musiikkiteollisuuden, tuli perinteisen ääniteteollisuuden ulkopuolelta.

Vastaavasti sähköauto Tesla on kaikkea muuta kuin perinteinen autonvalmistaja ja Siilasmaan mukaan sen auton käyttäjäkokemus muistuttaa ohjelmiston käyttäjän kokemusta.

Uuden teknologian käyttöönotto noudattaa usein eksponentiaalista oppimiskäyrää. Siksi siihen on myös vaikea reagoida älykkäästi – ja ajoissa.

”Tässä tuppaamme epäonnistumaan kerta toisensa jälkeen”, hän sanoi.

Jättiläinen ei ole suoja

Kodak oli vielä 1990-luvun lopussa valokuvapaperin ylivoimainen markkinajohtaja. Samalla se oli ensimmäinen yritys, joka kehitti digikameran.

Kodak ei kuitenkaan lähtenyt kehittämään uutta teknologiaa, vaikka sen kehitystrendi oli yhtiön tiedossa.

”Se ei uskaltanut kannibalisoida valokuvapaperin markkinoita. Kate oli liian korkea”, Siilasmaa sanoi.

”Disruptioelementti”, markkinoiden rakenteet mullistava tekijä, voi Siilasmaan mukaan vaikuttaa yllättävällä tavalla, koska sillä on välittömien vaikutusten lisäksi jatkovaikutuksia.

Liikenteen digitalisaatio johtaa itseohjautuvaan autoon. Se on teknisesti mahdollinen jo nyt, ja Helsingissäkin on itseohjautuva bussi.

Siilasmaa ennusti, että autojen määrä laskee dramaattisesti, kun itseohjautuvat autot voivat kuljettaa ihmisiä yöstä päivää. Autopoolit ja Kutsuplussin alkuperäisen idean mukainen automaattinen reititys yleistyvät.

”Se toimii bussilipun hinnalla mutta se on taksi”, Siilasmaa kuvasi innovaatiota.

Hän ennusti, että suurkaupunkien ruuhkat poistuvat ja parkkipaikat tyhjenevät.

Tämä kehitys saa nykyisen omistusautokulttuurin näyttämään hölmöltä.

Siilasmaa muistutti, että auto seisoo parkissa keskimäärin yli 95 prosenttia ajasta. ”Siinä ei ole mitään järkeä.”

Ammatit ja työtehtävät tuhoutuvat

Digitalisaatio ja tekoölyn esiinmarssi tuhoavat perinteisiä ammatteja ja työtehtäviä.

Se voi Siilasmaan mukaan ravistella yhteiskuntaa myös poliittisesti.

Nokian ohjelmistorobotit korvaavat jo nyt ihmistyötä. Siilasmaa sanoi, että se on tietysti mielessä tuskallista mutta kilpailukyvyyn kannalta äärimmäisen tärkeää.

USA:n monessa osavaltiossa rekkojen ja jakeluautojen kuljettajat ovat suurin yksittäinen ammattiryhmä. Kuitenkin juuri tämä ammatti katoaa vähitellen.

Siilasmaa arvioi, että sillä on merkittäviä poliittisia vaikutuksia.

”Siis suuri osa ihmisistä, jotka äänestivät Donald Trumpia, ovat jonain päivänä työttömiä. Mitä siitä seuraa, ei ole kaunis ajatus.” ❖

Kirjoitus perustuu Ari Valjakan 23. marraskuuta isännöimään Talouspolitiikan iltaan, jossa Nokian hallituksen puheenjohtaja Risto Siilasmaa puhui.

”Digitaalisessa maailmassa rajakustannukset eivät välttämättä nouse samalla tavalla kuin perinteisessä liiketoiminnassa, vaan marginaalikustannukset voivat olla hyvin lähellä nollaa”, Nokian hallituksen puheenjohtaja Risto Siilasmaa sanoo.

nukset voivat olla hyvin lähellä nollaa”, Nokian hallituksen puheenjohtaja Risto Siilasmaa sanoo.

Ari Valjaka veti ammatitaidolla Talouspolitiikan illan.

Tilaisuuden jälkeen moni kuulija halusi vielä vetäistä Siilasmaan hihasta ja kysyä lisää.

”Disruptioelementti”, markkinoiden rakenteet mullistava tekijä, voi Siilasmaan mukaan vaikuttaa yllättävällä tavalla, koska sillä on välittömien vaikutusten lisäksi jatkovaikutuksia.

Siilasmaan kolme suurta kauppaa

Risto Siilasmaasta tuli Nokian hallituksen puheenjohtaja toukokuussa 2012. Saman vuoden ensimmäisen puoliskon aikana yhtiö teki yli kahden miljardin euron liiketappion. Liikevaihto putosi, kassa hupeni kovaa vauhtia, ja yhtiön liiketoiminnan arvo romahti 1,5 miljardiin euroon.

Nyt tilanne on toinen. Vuoden 2016 alussa yrityksen arvo (enterprise value) oli 20-kertainen verrattuna kolmen vuoden takaiseen. Yhtiön 100 000 työntekijästä 99 prosenttia on rekrytoitu kolmen viime vuoden aikana.

Suuren muutoksen takana on kolme suurta yrityskauppaa.

Vuonna 2013 Nokia ilmoitti kahdesta järjestelystä. Heinäkuussa se kertoi ostavansa Siemensin osuuden Nokia Siemens Networksistä (NSN). Syyskuussa se ilmoitti, että Microsoft ostaa sen matkapuhelintoiminnan.

Jatkoa tuli, kun Nokia ja Alcatel-Lucent kertoivat neuvotteluistaan huhtikuussa 2015. Tämän yritysoston Nokia sai päätökseen marraskuun alussa 2016.

Siilasmaan mukaan kaikissa tapauksissa oli vain yksi vaihtoehto: kaupan piti onnistua, jotta Nokia kuuluisi jatkossa voittajiin.

NSN:n kauppa oli sikäli helppo tapaus, että verkkotoiminta oli ollut ennenkin osa Nokiana. Myös hinta oli edullinen.

”Jos Microsoft ei olisi ostanut matkapuhelintoimintaa, olisi voinut käydä huonosti”, hän arvioi. Tämänkin kauppa meni läpi, ja hinta oli hyvä.

Siilasmaa oli tuolloin hallituksen puheenjohtaja ja CEO, ja veti yhtiön strategiatyötä. ”Nokian asema ei ole kestävä”, oli analyysin johtopäätös.

Piti rakentaa yhtiö, joka pystyisi tarjoamaan verkon kaikki komponentit alusta loppuun.

Markkinoilla oli käytännössä vain yksi firma, joka täytti Nokian tuotevalikoiman aukot. Se oli Alcatel-Lucent.

Tuokin kauppa onnistui ponnistusten jälkeen.

”Jos joku olisi kysynyt etukäteen, mikä on todennäköisyys sille, että teette nämä transaktiot ja olette tyytyväisiä hintaan, olisin sanonut: nolla.”

Siilasmaa kehuu työntekijöiden urotekoja näiden prosessien aikana, myös niiden, joita uhkasi irtisanominen.

”Se oli huikea kokemus.”

Ministeri Pär Stenbäck:

Suomi ja Ruotsi joutuvat koordinoimaan ulkopolitiikkaansa

Ruotsin kannalta suomalais-ruotsalainen sotilaallinen yhteistyö on lähinnä ”teknistä”, Pär Stenbäck sanoo. Yleisö oli vahvasti mukana keskustelemassa Suomen ja Ruotsin välisestä sotilaallisesta yhteistyöstä.

Suomi ja Ruotsi joutuvat tulevaisuudessa sovittamaan yhteen ulkopolitiikkaansa, jos ne aikovat jatkaa sotilaallista yhteistyötään.

Näin arvioi ministeri Pär Stenbäck Suomen ja Ruotsin yhteistyönäkymiä marraskuun ulkopolitiikan illassa.

Stenbäck, 75, toimi Rkp:n puheenjohtajana vuosina 1977–85 ja ulkoministerinä 1982–1983, Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun yhdistysten kansainvälisen liiton pääsihteerinä 1988–1992 ja Pohjoismaiden ministerineuvoston pääsihteerinä 1992–1996.

Nyt hän on muun muassa International Crisis Groupin hallituksen jäsen.

Stenbäckin mukaan Ruotsin kannalta suomalais-ruotsalainen sotilaallinen yhteistyö on luonteeltaan lähinnä ”teknistä”.

Stenbäckin mukaan yhteistyö on silti mielekäästä molemmille. Se antaa esimerkiksi ilmavoimille ”lisää syvyyttä harjoitella ja kehittää suunnitelmia”.

Toisaalta hän ei usko siihen, että pelkkä sotilasyhteistyö pitkän päälle onnistuu, vaan siihen pitää jatkossa liittää ulkopolitiikan jonkinasteinen

koordinaatio, vaikka Ruotsi ei haluaakaan liittosuhdetta Suomen kanssa.

Ruotsin ja Suomen ulkopolitiikan erot ovat näkyneet myös viime aikoina. Krimin valtaamisen jälkeen ja Ukrainan kriisin aikana Tukholman linja Venäjää kohtaan on ollut toinen kuin Helsingin.

Nyt Ruotsi on kuitenkin alkanut etsiä mahdollisuutta vuoropuheluun Venäjän kanssa.

Ruotsin poleeminen debatti

Ruotsissa julkistettiin syyskuussa 2016 suurlähettiläs Krister Bringéuksen turvallisuuspoliittinen mietintö ’Säkerhet i ny tid’.

Bringéuksen mukaan Suomen ja Ruotsin yhteistyö on suurempi riski ruotsalaisille kuin meille, mikä johtuu Suomen pitkästä itärajasta. Stenbäck muistutti siitä, että Ruotsi ei ole koskaan antanut Suomelle turvallisuustakeita.

Bringéuksen johtopäätös on se, että jos Venäjän ja Baltian maiden välille syntyy sotilaallinen konflikti, Ruotsi joutuu siihen mukaan todennäköisesti jo varhaisessa vaiheessa.

Tästä lähtökohdasta Ruotsissa on virinnyt vilkas ja poleeminen Nato-keskustelu.

Vastakkain ovat sosiaalidemokraattien johtama hallitusrintama, jolla on

kielteinen kanta Nato-jäsenyyteen, ja porvarillinen Nato-mielinen oppositio.

EU-puolustus nousee esiin

Stenbäckin mukaan Suomen kannattaa välttää kärjistynyttä debattia turvallisuuspolitiikasta.

”Kun tehdään suuria turvallisuuspoliittisia ratkaisuja, silloin kansakunnan pitää olla eheä ja yksimielinen.”

Hänen mielestään Nato-optio on Suomelle edelleen tärkeä, vaikka Natoon ei pidäkään pyrkiä juuri nyt.

Euroopassa on viime aikoina virinnyt keskustelu EU:n yhteisestä puolustuksesta. Syynä on USA:n tulevan presidentin Donald Trumpin vaatimus, jonka mukaan eurooppalaisten Nato-maiden on panostettava enemmän omaan puolustukseensa.

”Tasavallan presidentti Sauli Niinistö on puhunut jo puolitoista vuotta sitten eurooppalaisesta vaihtoehdosta”, Stenbäck muistutti. Hän uskoo, että tästä aiheesta keskustellaan jatkossa entistä vakavammin. ❖

Kirjoitus perustuu Pertti Torstilan 10. marraskuuta isännöimään Ulkopolitiikan iltaan, jossa ministeri Pär Stenbäck puhui aiheesta ”Suomi ja Ruotsi; yhdessä vaiko erikseen turvallisuuspolitiikassa?”

Pohjoismainen sotilasyhteistyö tiivistyy

Suomen, Ruotsin ja Norjan hävittäjät harjoittelevat yhdessä viikottain

Sotilapolitiikan illan panelistit isäntänä Jaakko Savisaari (vas.), erityisasiantuntija Erkki Aalto, komentaja Kalevi Wikström Ruotsista ja komentajakapteeni Matti Linteri toivat esiin näkemyksensä pohjoismaisesta sotilasyhteistyöstä.

Nykyisen kaltaisen pohjoismaisen tiiviimmän puolustusyhteistyön syntysanat lausuttiin 1990-luvulla, kun perustettiin kriisinhallintaoperaatioiden koordinoitua varten NORCAPS. Vuonna 2009 perustettiin NORDEFECO kattamaan kokonaisvaltaisesti sotilaallisen yhteistyön kaikki alat.

Klubilaiset saivat kuulla aitiopaikalta tuoreimmat näkemykset mitä Nordic Defence Cooperation (NORDEFECO) käytännössä tarkoittaa.

Komentajakapteeni Matti Linteri esitti, että pohjoismaisen puolustusyhteistyön voi katsoa alkaneen jo Pohjoismaiden neuvoston perustamisesta vuonna 1952. Suomen liittyminen mukaan vuonna 1955 loi sitten perustan puolustusyhteistyölle.

– YK:n rauhanturvaoperaatiot 1960-luvulta alkaen olivat aluksi pohjoismaisen yhteistyön keskiössä, toteaa Matti Linteri.

Siirryttäessä 2000-luvulle oltiin kypsiä tiiviimmälle yhteistyölle ja syyksen NORDEFECO:n perustamiseen antoi Norjan silloisen puolustusministeri Thorvald Stoltenbergin laatima

raportti puolustusyhteistyön tiivistämisen mahdollisuuksista.

NORDEFECO:n tarkoituksena on valmistella yhteisiä asevoimien välisiä hankkeita.

– NORDEFECO on ikäänkuin ajatushautomo, joka tuottaa sopimuksia ja suunnitelmia toimeenpantavaksi. Se ei siis ole organisaatio, sillä ei ole budjettia, eikä sitä voi verrata NATO:n tai EU:hun, luonnehtii Linteri.

Luottamus on edellytys

Puolustusministeriön erityisasiantuntija Erkki Aalto korosti muiden panelistien tapaan luottamuksen merkitystä yhteistyön onnistumiselle.

Tällä saralla on saatu paljon aikaan. Luottamus on edellyttänyt jatkuvaa kommunikaatiota puolustushallintojen ja asevoimien välillä.

– Aikaansaatu Tietoturvasopimus kaikkien viiden pohjoismaan välillä mahdollistaa salassakin pidettävän tiedon jakamisen maiden kesken, kuvaa nykytilannetta Erkki Aalto.

– Turvallisuustilanteen kiristyminen maailmalla pakottaa olemaan yhteistyössä, jatkaa Aalto.

Tiiviistä yhteistyöstä esimerkkinä Aalto kertoo yhteisistä Norjan, Ruotsin ja Suomen ilmavoimien viikottaisista harjoituksista. Joka viikko nousee mai-

den hävittäjät omilta kentiltään vuoden alussa suunniteltujen ohjelmien mukaisesti yhteiseen harjoitukseen.

Suomella on erityisasema

– Aikaisemmin myös Tanska ja Norja olivat mukana vaihtopuseerijärjestelmässä, mutta nyt vain Suomi ja Ruotsi jatkavat tätä yhteistyötä, kertoo komentaja Kalevi Wikström.

– Näinä epävarmoina aikoina Ruotsi haluaa aktiivisesti edistää pohjoismaiden välistä, sekä pohjoismaiden ja Baltian maiden välistä yhteistyötä.

– Ruotsi ei tule olemaan passiivinen mikäli katastrofi tai sotilaallinen hyökkäys kohdistuu johonkin pohjois- tai EU-maahan, sanoo Wikström omassa alustuksessaan. Hän kuitenkin korostaa, että puolustusyhteistyö ei tarkoita keskinäistä puolustusvelvoitetta. ❖

Kirjoitus perustuu Jaakko Savisaaren 28. marraskuuta isännöimään Sotilapolitiikan iltaan, jossa asiantuntijoina olivat: komentajakapteeni Matti Linteri Pääesikunnan suunnitteluosastolta, erityisasiantuntija Erkki Aalto Puolustusministeriön puolustuspoliittiselta osastolta ja vaihtopuseerina Pääesikunnan suunnitteluosastolla vierailleva komentaja Kalevi Wikström Ruotsista.

NÄKYMIÄ TULEVAISUUDEN ILMASODANKÄYNTIIN

*Ilmavoimien asiantuntija
everstiluutnantti Mika Kulkas
pitää Yhdysvaltoja
suunnannäyttäjänä
ilmavoimien kehityksessä.*

*Teknologiatrendejä ovat hyvin
matala herätetaso, sensorifuusio ja
digitalisoituminen, autonomia ja
miehittämättömät järjestelmät.*

Mika Kulkaksen mukaan globalisaatio koskee myös ilmasodan kehittämistä. Ilmavoima on kykyä sotilaallisen voiman ja vaikutuksen käyttöön, jossa ilman, avaruuden ja kyberin avulla pyritään saavuttamaan strategiset, operatiiviset ja taktiset tavoitteet. Ilmapuolustuksella pyritään kaikin toimin vähentämään ja estämään vastustajan ilmahyökkäysten vaikutuksia.

Ilmavoiman edut ovat nopeus ja joustavuus

Keskeistä on edelleen oman alueen puolustus ja operaatiot ulkomailla. Taistelutila hahmotetaan maa-, meri-, ilma-, avaruus- ja kyber-elementteinä, joissa kaikissa informaatio on vahvasti mukana. Nyt ja tulevaisuudessa näillä ulottuvuuksilta puuttuvat selvät rajat. Siksi niitä kaikkia käytetään vaikuttamiseen ja suojautumiseen integroituilla järjestelmillä. Yhdistetyn toimintaympäristön luonne on sekava ja tilannekuvan muodostaminen päätöksenteon tueksi on hyvin haastavaa.

Ilmavoimaa voidaan käyttää kansallisten intressien edistämiseen lähellä ja kaukana. Se on nopea ja joustava. Ilmavoimalla muodostetaan ennalta-ehkäisevä kynnyks, pelote. Sen pettäessä ilmavoimasta tulee vaste käytettäväksi hyökkääjää vastaan. Puolustuksellinenkin ilmavoiman käyttö on periaatteessa hyökkäyksestä. Ilmavoima kykenee vaikuttamaan suoraan vastustajan voiman lähteisiin strategisella, operatiivisella ja taktisella tasolla. Hienoista järjestelmistä huolimatta tärkein ja keskeisin elementti on henkilöstön osaaminen, kompetenssi. Osaamisen pitää olla sekä laajaa että yksityiskohtaista, teknologioista suoraan toimintaan. Ajattelun on uudistuttava.

Teknologia helpottaa ihmistyötä, silti inhimillistä kättä tarvitaan

Ilmavoimaa ei voida korvata, vaikka sen muodot voivat muuttua. Sillä estetään vastustajan vaikutus sotilaallisiin ja yhteiskunnan voimavaroihin. Hyökkäys tulevaisuudessa tapahtuu nopeammin, ulottuvammin, tarkemmin ja nopeammalla tempolla. Vähemmällä määrällä saadaan

enemmän vaikutusta ja vaikutuksen arviointiin kyetään aikaisempaa nopeammin. Tiedustelun, valvonnan ja tilannekuvan merkitys kasvaa muita nopeammin.

Viimeaikaisista sodissa ja konflikteissa trendejä ovat olleet täsmäpomotus korkealta, häiveominaisuuksien hyödyntäminen, elektroninen sodankäynti ja vaikuttaminen kaukaa maalta, mereltä ja ilmasta sekä miehittämättömien ilma-alusten laajeneva käyttö. Teknologiatrendejä ovat hyvin matala herätetaso, sensorifuusio ja digitalisoituminen, autonomia ja miehittämättömät järjestelmät. Nämä helpottavat ihmisen työtä, mutta ihminen ei poistu tarpeettomana, asema voi muuttua. Avaruutta hyödynnetään entistä enemmän. Kaiken tempo nopeutuu.

2030-luvulla korostuvat nopeus ulottuvuus, tarkkuus ja suoja

Päätöksenteko ja toimeenpano nopeutuvat. Joukkojen ja järjestelmien määrä laskee ja suhteellinen suorituskyky kasvaa. Vaikuttamisen tarkkuus ja keinovalikoima kasvavat. Taistelutilan ulottuvuuksien rajat hämärtyvät. Kansainvälinen yhteistyö ja verkostoituminen ovat välttämättömiä. 2030-luvulla korostuvat nopeus, ulottuvuus, tarkkuus ja suoja sekä liikkuvuus ja järjestelmien yhteensopivuus. Tulevaisuuden ilmavoiman on oltava kokonaisvaltainen, monipuolinen ja tasapainoinen kokonaisuus. ❖

Kirjoitus perustuu everstiluutnantti Mika Kulkaksen esitelmään Ilmasodan tulevaisuuden näkymistä Ilmailun illassa Klubilla 27.10.2016. Illan isäntä Henrik Elo palasi iltaan lähes suoraan viimeiseltä 19 vuotta kestäneeltä Hornet-kaudelta. Lentäminen ei kuitenkaan jää, kalusto vain muuttuu.

HELSINGIN on pakko kasvaa

Helsinkiä kehitetään monien keskustojen kävelykaupungiksi

Helsingin Suomalainen Klubi järjesti pyöreän pöydän keskustelun Helsingin tulevaisuudesta, jonka raamit oli kaupunginvaltuustossa juuri hyväksytty. Keskusteluun osallistuivat Olli Alho (puheenjohtajana), Helsingin yleiskaava-arkkitehti Marja Piimies, kaupunkisuunnittelulautakunnan varapuheenjohtaja Osmo Soininvaara, arkkitehti Matti Tapaninen Urban Helsinki –ryhmästä sekä Johannes Koroma. Oikealla päätoimittaja Timo Martikainen, joka toivotti keskustelijat tervetulleeksi Klubin kirjastoon.

Klubin arvostettujen jäsenten, Jussi Lappi-Seppälän, Yrjö Sademiehen, Väinö Vähäkallion ja Alvar Aallon kädenjälki näkyy vahvasti Helsingin kehityksessä

- Helsingille hyväksytyn uuden yleiskaavan tavoitteena on laajentaa kantakaupunkia ja rakentaa asuntoja neljännesmiljoonalle uudelle asukkaalle.
- Helsingin seudun arvioidaan kasvavan 600 000 asukkaalla vuoteen 2050 mennessä. Helsingissä olisi silloin 860 000 asukasta.
- Yleiskaavan toteuttaminen on mittava kaikkiaan 70 miljardin euron investointiprojekti.
- Urbaani Helsinki rakennetaan kävely- ja ratikkakaupungiksi.
- Kalliossa ei kuitenkaan riitä asuntoja kaikille. Siksi on tiivistettävä rakentamista.
- Asukasmäärän kasvu synnyttää uusia työpaikkoja ja se monipuolistaa yritystoimintaa, kasvattaa koko maan taloutta ja lisää työn tuottavuutta.
- Suunnitelma edellyttää pääteiden bulevardisointia ja pikaraitioteiden rakentamista. Kolmannes uusista asunnoista rakennettaisiin kaupunkibulevardien varteen.
- Kaupunkia tiivistetään täydennysrakentamisella ja tavoitteena on, että entistä useamman on mahdollista valita kävely, pyöräily tai joukkoliikenne auton sijaan.
- Runsaan lisärakentamisen vaarana on huonon arkkitehtuurin lisääntyminen.
- Kaikki eivät mahdu Kallioon. Siksi on rakennettava monta uutta "Kalliota".

Olli Alho avasi keskustelun muistuttamalla, kuinka olennaisesti klubimme on vaikuttanut Helsingin kaupunkikuvaan. Klubin arvostettujen jäsenten, Jussi Lappi-Seppälän, Yrjö Sademiehen, Väinö Vähäkallion, Onni Tarjanteen ja Alvar Aallon kädenjälki näkyy vahvasti Helsingin kehityksessä. On siis luontevaa, että uuden yleiskaavan hahmottamasta tavoitteellisesta kaupunkikuvasta käydään klubilla keskustelua.

Kaupungissa on elämää!

Olli Alho huomautti, että yleiskaavan yhteydessä on puhuttu paljon uudesta urbanismista. Alho muisteli Risto Jarvan kehitelleen elokuvassa "Kaupungin on tulevaisuus (1967) ajatusta, että kaupunki ei ole kivinen esine, vaan elämäntapa, se on urbaania optimismia. Kaupungissa on elämää! Kaupunki on siis kestävä arvo ja kaupunkilaisuus on liikkuvan ja avaran elämäntavan omaksumista sidotun maalaiselämän sijaan. Alho kysyikin, mitä uudella urbanismilla nyt tarkoitetaan?

Matti Tapaninen selitti urbanismin oivalliseksi ilmaisuksi kuvaamaan, millaista tiivistä, käveltävää sekä toiminnoiltaan sekoittunutta kaupunkia nyt halutaan. Se muistuttaa perinteistä korttelikaupunkia. Tämän tyyppisestä asumisesta on Helsingissä alitarjonta. Nyt sille olisi hinnoista päätelleen erittäin paljon kysyntää. Tiiviin kaupungin elämästä ovat kiinnostuneita kaikki ikäluokat ja kaikki sosiaaliluokat.

Sotien jälkeen Suomessa syntyi "rintamamiestalo-ajattelu". Seuraavassa vaiheessa kaupungistuminen perustui pientalovaltaiseen esikaupunkikulttuuriin ja kerrostalolähiöihin. Nyt niistä on hinnoista päätellen jopa ylitarjontaa.

– Nyt vuorossa on urbaanin kaupungistumisen vaihe. Se on yhteistä

kaikille pohjoismaisille pääkaupungeille. Kantakaupunkia kohtaan osoitettu innostus ja suosio on suurta ja pakottaa laajentamaan kantakaupunkia. Varsinkin nuorempi sukupolvi haluaisi elää siellä. Tälle "ratikkakaupungin heimolle" ei kuitenkaan ole riittävästi asuntoja tarjolla. Elämäntapana se on Suomen kallein valinta ja tarkoittaa 5000 – 7000 euron neliöhintaista asuntoa.

Marja Piimies totesi, että käveltävä kaupunki on monille elämän laatua. He haluavat "kävelykaupunkiin", jossa tulee toimeen ilman omaa autoa. Elämäntapana sitä arvostetaan ja se on helppoa, koska ihmiset voivat keskittyä muihin asioihin kuin asunnon ja työpaikan välisiin pitkiin ajomatkoihin.

– Kaipuu kantakaupunkiin on niin suurta, että Porvookin kelpaa vaihtoehdoksi niille, joita Helsingin Kallion hintataso kauhistuttaa. Porvoon on tiivis, idyllinen ja kompakti kävelykaupunki. Vaikka Helsingissä lähiöt olisivat taloudellisesti mahdollinen vaihtoehto, niihin ei haluta mennä.

Hän myönsi, että kantakaupungin "houkutus" koskee vain kolmasosaa ihmisistä. Mutta monilla tässä ryhmässä ei ole valinnan varaa, sillä kantakaupunkiin muuttamisen taloudellinen kynnyks on korkea. Tarjonnan lisäämisestä ja hintojen mahdollisesta alentamisesta onkin kysymys sekä bulevardisoinnissa että täydennys- ja uudisrakentamisessa.

Osmo Soininvaara lisäsi, että kantakaupungin lukemattomat kiinnostavat tapahtumat houkuttelevat ihmisiä. Se selittää paljon asumisvalintaa. Some helpottaa niiden järjestämistä ja kaupallisia urbaaneja palveluita.

”

Marja Piimies totesi, että käveltävä kaupunki on sellaista elämän laatua, jonka monet haluavat valita. He haluavat "kävelykaupunkiin", jossa tulee toimeen ilman autoa.

”

Suunta määräytyy asuntomarkkinoilla

Johannes Koroma huomautti, etteivät kaikki kuulu urbaaniinへimeeseen, vaikka sen näkemykset näyttäisivät ohjaavan tiukasti politiikkojen ajattelua ja kaupunkisuunnittelua.

Siihen Osmo Soininvaara totesi, että asuntopolitiikan suunta määräytyy kyllä pääosin sunnuntain asuntomarkkinoilla. Markkinat ovat varsin lahjomattomat ja suhteelliset hinnat kertovat tarkasti, missä ihmiset haluavat asua. Ne ovat riidaton mittari osoittamaan, millaista asumista halutaan enemmän ja millaisesta on ylitarjontaa.

– Minun vaikea kuvitella perhettä, joka 250 000 eurolla päätyisi valitsemaan kaksion Kalliosta, vaikka olisi mieluummin halunnut omakotitalon Pakilasta. Kallioon ei ole pakko mennä. Jos haluaa asua pääkaupunkiseudulla, voi ostaa asunnon Nurmijärveltä, jossa on pikemminkin ylitarjontaa edullisista asunnoista ja tonteista. Jopa Pakilasta voi ostaa omakotitalon Kallion kaksion hinnalla. Epäurbaanit voivat mennä Espooseen tai Vantaalle.

– Kallion asuntojen ylikysyntä ei tarkoita, että kaikki haluaisivat asua juuri Kalliossa. Mutta se osoittaa, että Helsinkiin tarvitaan lisää Kallion kaltaisia asuntoalueita.

– "Ratikkakaupungissa" asumisen kasvanut suosio on maailman laajuinen ilmiö. Vielä vuosikymmen sitten Helsingin seudun väestökasvusta puolet suuntautui kehyskuntiin, mutta nyt se on tyrehtynyt. Kehyskuntien väestö kasvaa vain syntyvyyden seurauksena. Kun keskustassa asuminen aiemmin oli epäterveellistä, nyt se ei enää ole sitä.

– Helsingin kasvua vastustetaan sanomalla, että vain 11 prosenttia suomalaisista haluaa asua keskustassa. Sehän tarkoittaisi, että 600 000 suomalaista haluaisi kantakaupunkiin, vaikka siellä on tilaa vain 150 000 henkilölle.

Soininvaara arvelikin, että myös USA:n pankkikriisi oli selitettävissä samalla ilmiöllä. Eiväthän Manhattanin asunnot menettäneet vakuusarvoaan eivätkä niiden hinnat romahtaneet. Sen sijaan amerikkalaisia kaupunkeja ympäröivät ”omakotitalojen matot” menettivät arvonsa. Niillä ei ollut ostajia.

Onko Helsingillä varaa kasvaa?

Johannes Koroma arvioi, että näennäisen helposti hyväksyty uusi yleiskaava on kenties dramaattisin Helsingin muutosohjelma vuosikymmeniin, myös taloudellisessa mielessä. Sen toteuttamisen jälkeen Helsinki ei ole entisellään. Onhan kyse valtavista investoinneista vain parin vuosikymmenen aikana. Kaupungin talousjohto on laskenut, että suunnitelman toteuttaminen merkitsee noin viiden miljardin euron rahoitusvajetta, eikä silloin mukaan ole laskettu väestönkasvun aiheuttamia sosiaali- tai terveystalouden kasvavia kuluja.

– Siksi on pakko kysyä, onko Helsingin välttämätöntä kasvaa ja mistä uudet työpaikat uusille 260 000 asukkaalle syntyvät? Onko kyseessä vuosisadan muuttoaalto, kun pääkaupunkiseudulta muutetaan Helsinkiin? Tyhjeneekö Nurmijärvi, Vihti ja Porkkalan seutu, kun kaikki muuttavat kävelykaupunkiin, ellei muutoin, niin varautuessaan bulevardisoinnin aiheuttamiin ruuhkiin ja autojonoihin.

– Näin nähtynä urbanisoituminen

”

Osmo Soininvaara korosti, että kaupungistumisen vaikutukset ovat helposti mitattavissa taloudellisilla suureilla. Maailma on muuttanut sellaiseksi, että taloudellinen kasvu tapahtuu metropoleissa.

”

on Suomen suurin ja kallein projekti, jonka perusteluissa väitetään, että muutamassa suomalaisessa kaupungissa ratkaistaan koko kansantalouden ongelmat. Tuntuu siltä, että urbanisoituminen on nykyajan merkittävän taloudellinen ajuri koko kansantalouden kannalta.

Tutkimukset osoittavat urbanisaation edut kiistattomiksi. Suuren markkina-alueen ja suurten työmarkkinoiden joustavuus sekä yritystoiminnan monipuolistuminen kasvattavat taloutta. Ne houkuttelevat uutta yritystoimintaa ja synnyttävät työllisyyttä. Kaupungin koon kasvamisen kolmanneksella arvioidaan lisäävän parilla prosentilla tuottavuutta. Helsingissä sen lasketaan tuottavan vähintään 350 miljoonan euron vuosittaisen kasvusysäyksen.

Marja Piimies totesi, että Helsingin on pakko kasvaa. Vaihtoehtona on hidas näivettyminen. Hän korjasi, että on väärin kuvitella, että yleiskaavan hyväksyminen oli helppoa, kyllä se vaatii valtavasti valmistelutyötä ja poliittista kommunikointia. Nyt yleiskaava ei ole - enää - este Helsingin kehittämiselle. Asemakaavojen käsittelyt voivat tietysti vielä tuoda ongelmia.

– Helsingin investointikilpailukyky on tärkeä. Tietysti uudet työpaikat syntyvät uusien asukkaiden palvelutarpeiden synnyttäminä. Ilman väestönkasvua ei tule uusia työpaikkoja. Siksi talouskasvu on suunnittelun perusta. Mutta Helsinki on myös koko maan talouden veturi, jos se ei kehity ja kasva, Suomenkin taloudellinen kehitys kärsii.

Osmo Soininvaara korosti, että kaupungistumisen vaikutukset ovat helposti mitattavissa taloudellisilla

suureilla. Maailma on muuttanut sellaiseksi, että taloudellinen kasvu tapahtuu metropoleissa. Helsingin yleiskaava on 70 miljardin euron kehitysohjelma, mittava kasvua ja työllisyyttä vauhdittava investointi, koska kasvu on lähes kokonaan kaupunkimaisten elinkeinojen varassa. Se säätelee myös koko maan taloudellista kehitystä.

– Nämä investoinnit pakottavat kasvattamaan kaupungin velkaa, mahdollisesti myös kiristämään verotusta. Siksi ns. investointikatto on purettava tai ainakin se on muutettava nettoperusteiseksi niin, että kaavoitusmaksut otetaan tuloina huomioon. Kasvun rajat eivät tule ainakaan ennen vuotta 2050 vastaan.

– Kaupungeilla, ei Helsingillä eikä muillakaan, ei ole varaa hallitsemattomaan väestön kasvuun. Jokainen uusi asukas tarkoittaa noin 40 000 – 50 000 euron investointia. Kymmenentuhatta uutta asukasta vuodessa tarkoittaa siis 500 miljoonan euron kustannusta lähinnä investointeina infrastruktuuriin ja palveluihin. Näitä kuluja ei kyetä kattamaan tonttien kaavoitusmaksuilla ja tontin luovutustuloilla. Kasvu pitää sopeuttaa pitemmälle aikavälille.

Soininvaara vakuuttikin, että lisävelka maksaa itsensä takaisin näiden investointien tuottoina. Hänen mielestään vielä kalliimmaksi tulisi, jos yleiskaavaa ei toteuteta, jolloin Helsinki taantuu taloudellisesti ja samalla koko maa kärsii. Suurin voittaja on Helsingin kasvusta valtio, jonka verotulot kasvavat.

– Jo nyt on nähtävissä kasvun vaikutus työllisyyteen. Täällä työllisyysaste on muuta maata korkeampi, yli hallituksen tavoittelema 72 prosentin.

”

Arkkitehti Matti Tapanisen mielestä arkkitehtuuri ei ole reagoinut uuteen urbanisointiin. Rakentamisesta puuttuvat yksityiskohdat: Arkkitehdit eivät ole ajan tasalla.

”

Parempi työllisyystilanne koskee pääkaupunkiseudulla myös vähemmän koulutettua väkeä.

Asuntojen halpuuttaminen on vaikeaa

Rakennusohjelman toteuttaminen tuskin alentaa uusien asuntojen hintoja. Sen sijaan sekä Tapanisen että Soininvaaran mielestä asuntojen ylihinnasta

pitäisi leikata nykyistä suurempi osa kaavoitusmaksuista ja tontinluovutustuloista kaupungin kassaan. Tonttien arvoissa on suuria eroja: Kulosaarissa kaupunki voisi periä rakennusoikeudesta jopa yli 1000 euroa neliöltä, kun taas jossain Lahdentien päässä se voi olla vain puolet siitä tai vähemmän. Toisaalta suunnitelluista rantatonteista esimerkiksi Katajanokalla pitäisi saada jopa 2000 euroa neliöltä tontin myyntituloina. eikä niitä pitäisi käyttää hitas-rakentamiseen.

Soininvaara ja Piimies pitivät väistämättömänä, että kantakaupungin alueella asuntojen hinnat ovat pikemminkin nousussa kuin vakiintumassa. Asuntojen hintaongelmaan ei runsas rakentaminenkaan vaikuta. Hyvillä alueilla hinnat nousevat, huonoilla laskevat. Soininvaara varoitti kuitenkin rakentamasta halvasti ja huonoille paikoille. Hyville paikoille rakentaminenkin laskee asuntojen hintoja koko kaupungissa ja erityisesti sen reuna-alueilla. Tämä näkyy jo: Kehyskunnissa asuntojen hinnat ovat kääntyneet laskuun.

Tarvitaanko kaupunkibulevardeja?

Johannes Koroma kysyi, onko sisään-tuloteiden muuttaminen kaupunkibulevardeiksi koko yleiskaavan ja kasvun ydin? Syntyykö ilman niitä riittävästi asuntoja uusille kaupunkilaisille? Tarvitaanko kalliita liikenne-investointeja, pikaraitioiteita ja

katu-yhteyksiä, jos ei ole bulevardjeja? Onko tarkoitus rajoittaa autojen tuloa Helsinkiin?

Marja Piimies myönsi, että bulevardit ovat koko suunnitelman avain, vaikka niiden osuus uusista asunnoista on vain kolmannes. Toinen kolmannes tulee täydennysrakentamisella, joka kohdistuu erityisesti raideliikenteen solmukohtiin. Se olisi tehtävä ja tehdään joka tapauksessa. Kaupungin tiivistäminen on välttämätöntä ja se on edullisempaa kuin uusien alueiden rakentaminen. Kantakaupunki laajenee lähemmäksi kehä ykköstä. Sen sisäpuolella bulevardit laajentavat kantakaupunkia ja muuttavat Helsingin ”kävelykaupungiksi”.

– Niiden varassa syntyy uusia keskuksia ja keskustoja sekä niihin uusia työpaikkoja. Ne avaavat edellytykset poikittaiselle liikkumiselle. Helsingin laajentuminen ei siedä sen katkaisevia moottoriteitä keskelle kaupunkia. Kävelen on voitava ylittää katu Munkkiniemessä, Mellunmäessä tai Itäkeskuksessa.

– Yleiskaava ei edellytä ruuhkamaksuja. Toivomme ihmisten luonnostaan valitsevan yleiset liikennevälineet tai kävelyn työ- ja asiointimatalleen. Siksi suunnitelmassa korostuu kattavan joukkoliikenneverkon rakentaminen, jolloin uusillakin alueilla entistä useampi voi liikkua niillä ilman autoa. Siihen tarvitaan mm. pikaraitiotiet.

Johannes Koroma oudoksui puheita ”ratikkakaupungista”, kun nykyisten raitiovaunujen täyttöaste on vain noin 20 prosenttia paikoista. Joukkoliikennettä joudutaan subventoimaan jo nyt noin 50 prosentilla. Ratikoiden rinnalla metro on suorastaan edullinen liikennemuoto. Hän huomautti, että yleiskaavan perusteluissakin tode-

”

Olli Alho kysyi, vieläkö gryndaus kannattaa ja onko tonttivarastoa riittävästi tämän suunnitelman toteuttamiseen. Onko Helsingin huimalle kasvulle esteitä? Olisiko syytä muuttaa lainapolitiikkaa ja pidentää laina-aikoja Ruotsin mallin suuntaan?

”

taan bulevardisoinnin kasvattavan ruuhkia ja synnyttävän yhä pitempiä jonoja, jotka aiheuttaisivat haittaa sekä kantakaupungissa että bulevardien ulkopuolella. Liikenne hakisi uusia katuja ja reittejä. Selvityksessä on laskettu bulevardisoinnin kertakustannuksiksi 1,9 miljardia euroa ilman pääväylien muutoksista ja raideliikenteestä johtuvia investointikustannuksia.

Osmo Soininvaara rauhoitti, että matka-aikojen pidentymistä on turha kauhistella. Ne pidentyvät vain niille, jotka asuvat edullisesti lähikunnissa, mutta lyhenee tuntuvasti niillä, jotka muuttavat lähikunnista laajenevaan kantakaupunkiin. Pitemmän päälle neljännesmiljoona asukasta hyötyy siitä, että pääsevät lähemmäksi työ- ja asiointipaikkojaan.

– Ruuhkat ja jonot kasvaisivat joka tapauksessa, vaikka moottoritiet säilytettäisiin. Paljon suurempi joukko joutuisi jonottamaan ja heidän matka-aikansa pitenisi tuntuvasti. Jos haluaa asua halvalla, niin valitsee ympäristökunnan asuinpaikakseen ja suostuu jonottamiseen. Tai sitten muuttaa kaupunkiin ja selviää ilman autoa ja ruuhkia.

Soininvaara haluaisikin siirtää autolauttojen rahtiliikenteen Vuosaaren, jolloin myös osa henkilöliikenteestä voisi siirtyä sinne. Nyt tämä liikenne sumputtaa kantakaupungin kahdelta puolelta, sekä lännessä että idässä, Jätkäsaarella ja Katajanokalla. Tässä hän on jäänyt vähemmistöön.

Arkkitehtuurin taso

Keskustelijoita huolestutti huonon arkkitehtuurin lisääntyminen kii-vastahtisen rakentamisen seurauksena. Olli Alho epäili arkkitehtuurin linjan kestävyyttä. Osmo Soinin-

vaara myönsi epäröiden, että Suomelle olisi eduksi monimuotoisempi ja korkeampi arkkitehtuurin taso. Hän kertoi välillä ihmetelleensä, mihin ovat kadonneet kaarevat muodot ja saaneensa vastaukseksi, ettei kukaan niitä enää tilaa. Yhteisesti todettiin, että myönteinen poikkeus viime vuosilta on yliopiston uusi kirjasto.

Johannes Koroma kauhisteli uusien asuntoalueiden. Jätkäsaaren ja Kalasataman massiivisia tummia pintoja ja kapeita katuja, jonka vuoksi seinät tuntuvat kaatuvan jalankulkijan päälle: Ei kai kävelykaupunki tällaista edellytä. Niissä ei ole jälkeäkään Pohjolan valkeasta kaupungista.

Arkkitehti Matti Tapanisen mielestä arkkitehtuuri ei ole reagoinut uuteen urbanismiin. Rakentamisesta puuttuvat yksityiskohdat: Arkkitehdit eivät ole ajan tasalla.

– Jotta urbaani ympäristö voisi olla suositumpaa, tulisi löytää uusia tapoja tehdä lempeämpää ja ystävällisempää arkkitehtuuria sekä sellaista, joka tarjoaa myös läheltä katsottuna yksityiskohtia ja vaihtelevuutta.

Matti Tapaninen toivoi kaavamääräyksistä apua yksitoikkoisuuteen, mutta Marja Piimies totesi, että juuri niiden liiallista yksityiskohtaisuutta on moitittu ja vaadittu regulaation purkamista.

Osmo Soininvaara ihmetteli, miksi kaikki vanhan rakennustyylin jäljentäminen on jyrkästi tuomittavaa: Kuka vuosikymmenien kulttua muistaa, olisiko jugend-tyylinen uusiorakennus aikansa edustaja vai ei. Pahan ja Varsovan jälleenrakennus on sen sallinut.

Gryndareita tarvitaan lisää

Helsingissä rakentaminen on harvojen suurten yritysten hallussa. Olli Alho kysyi, vieläkö gryndaus kan-

”

Johannes Koroma kauhisteli uusien asuntoalueiden, Jätkäsaaren ja Kalasataman massiivisia tummia pintoja ja kapeita katuja, jonka vuoksi seinät tuntuvat kaatuvan jalankulkijan päälle: Ei kai kävelykaupunki tällaista edellytä.

”

nattaa ja onko tonttivarastoa riittävästi tämän suunnitelman toteuttamiseen. Onko Helsingin huimalle kasvulle esteitä? Olisiko syytä muuttaa lainapolitiikkaa ja pidentää laina-aikoja Ruotsin mallin suuntaan?

Hänelle vastattiin, että kyllä gryndaus vielä kannattaa ja tonttivarantoa on kasvatettu. Siksi Marja Piimies

toivoi, että saataisiin lisää uusia ja myös pienempiä rakentajia mukaan. Tosin hän myönsi että se edellyttäisi jonkinlaista varmuutta siitä, että uusia kohteita riittäisi niille vastaisuudessakin. Pientä hanketta varten on epäedullista tulla markkinoille. Pitää olla isoja hankkeita ja varmuus jatkostakin.

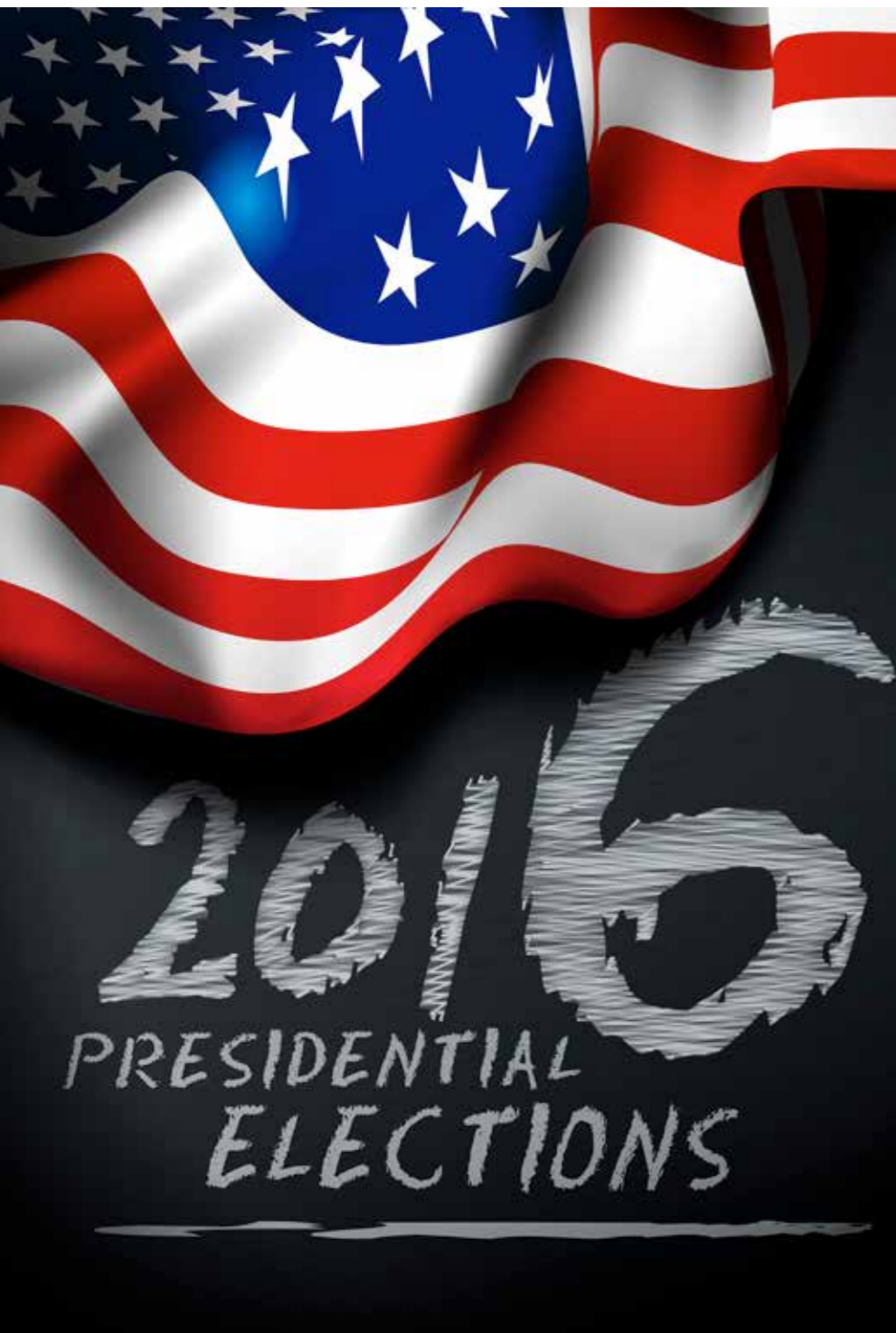
Johannes Koroma huomauttikin, että kaikilla rakentajilla ei ole varaa odotella vuosia rakentamislupaa. Se on kallista ja nostaa asuntojen hintaa. Kaavaepäselvyydet ajavat kyllä pienet rakentajat pois Helsingistä. Hän arveli myös, että asuntojen hinnat voivat olla yksi kasvun este.

Marja Piimies totesi, että asuntojen hintojen alentaminen ei ole yleiskaavan ensisijainen tavoite, vaikka se toivottavaa olisikin. Hän oletti kuitenkin, että asuntojen määrän kasvattaminen voi joillakin alueilla alentaa hintoja, vaikka uudet rakennettavat alueet eivät ole tyypillisiä halpojen asuntojen alueita.

Osmo Soininvaara arveli, että ainahan halpaa saa kun tekee huonoa asuinympäristöä, mutta ei siihen Helsingissä pitäisi syllistyä. Halpoja asuntoja löytyy riittävästi kehäteiden ulkopuolelta. Sen sijaan asumisen ja asuntorakentamisen monivaihteiset ja sekavat tukimuodot voitaisiin poistaa. Ne voitaisiin korvata esimerkiksi tukemalla rakentamista negatiivisen arvonlisäveron tapaan, kuten Wienissä tehdään. Se heijastuisi alentavana hintoihin. ❖

Trump kukisti valtamedian ja voitti vaalit

KUVA:SCANSTOCKPHOTO

Floridalaisen Lantan kaupungin pienen talon pihalla keski-ikäinen mies leikkaa marraskuun alun auringonpaisteessa pensaita. Hän on kuin kuka tahansa pikkukaupungin herra Smith. Hän on valkoihoinen ja tervehtii ohikulkijaa ystävällisesti. Miehen pihalla on pieni kyltti, jossa lukee: "Silent majority stands with Trump" (Hiljainen enemmistö tukee Trumpia). Näitä kylttejä oli eteläisessä ja läntisessä Floridassa kaikkialla.

Silti vaalin tulos yllätti. Kun miljardööri Donald Trump voitti Yhdysvaltain presidentinvaalit 8. marraskuuta, moni huokasi syvään, kuinka tämä oli mahdollista: mieshän on rasisti, haukkuu naisia sukupuolen perusteella, haluaa rakentaa muurin Meksikon rajalle Meksikon valtion kustannuksella, panna erikoissyyttäjän tutkimaan vastustajansa ja kilpailijansa Hillary Clintonin rikollista menneisyyttä ja niin edelleen...

Kampanjansa perusteella Trump on kaikkea yllä mainittua. Silti on vielä liian varhaista arvioida, millainen hän tulee olemaan maailman tärkeimmän valtion Yhdysvaltain presidenttinä ja sotavoimien ylipäällikkönä. Mahdollisuuksia on sekä hyvään että huonoon. Kovien vaalilupausten peruminenkin on jo alkanut. Trumpin pitää myös korjata suhteet republikaaniseen puolueeseen, sillä hän nousi presidenttiehdokkaaksi vastoin republikaanieliitin tahtoa.

Tosiseikkojen sijaan usko oikeaan ratkaisi

Vietin Yhdysvalloissa tämän kaikkien aikojen likaisimman vaalitais-

telun puolitoista viimeistä viikkoa. Saatoin huomata, ettei ns. asiakysymyksillä ollut lainkaan merkitystä, kun Trump ja Clinton kiersivät eri puolilla Yhdysvaltoja vakuuttamassa tukijoitaan. Totuudella ja tosiasioilla ei myöskään ollut paljon sijaa Trumpin kampanjassa. Ihmiset uskoivat siihen, mitä pitivät oikeana, tosiseikoista ei ollut niin väliä. Saatoin myös huomata, ettei Clintonin liian virkamiesmäinen kampanja syyttänyt tukijoita, kun taas Trump suorastaan villitsi kannattajansa hurmahenkiseen tilaan.

Puhetta aitovennomolaiseen tapaan

Vaalitaistelun viime metreillä ei keskusteltu ulkopolitiikasta, ei Kiinan nousevasta mahdista, ei Lähi-idän kriisin ratkaisemisesta tai Vladimir Putinin Venäjän tuomasta epävarmuudesta, Euroopan roolista eikä oikeastaan mistään suuresta ulkopolitiikan tai kaupapolitiikan asiakysymyksestä.

Sen sijaan vaalien loppusuoralla puhuttiin Hillary Clintonin sähköposteista, joita hän ulkoministerinä oli lähettänyt yksityisestä sähköpostiosoitteestaan. Kun Trump julisti Hillaryn toimet rikolliseksi, yleisö vastasi huutamalla "lock her up" (vangitkaa hänet).

Republikaanien Trump puhui kovia, mutta taitavasti hän myös puolusti amerikkalaisia työpaikkoja ja amerikkalaista työtä. Trump puhui aitovennomolaiseen tapaan unohdetuista ihmisistä ja kaiku vastasi hänelle myös ns. blue wallin takana. Valkoinen työväki äänesti Trumpia suurella enemmistöllä ja tämä käänsi demokraattien varmoina pitämiä osavaltioita Trumpin tueksi. Enemmistö ei ollut suuri, mutta riittävä. Itse vaalissa Clinton sai pari miljoonaa ääntä enemmän kuin Trump, mutta se selittyi Clintonin ylivoimalla Kaliforniassa, joka on Yhdysvaltain väkirikkain osavaltio ja jonka Clinton voitti selvästi saaden noin 5,5,

On vielä liian varhaista arvioida, millainen hän tulee olemaan maailman tärkeimmän valtion Yhdysvaltain presidenttinä ja sotavoimien ylipäällikkönä.

miljoonaa ääntä Trumpin saadessa noin kolme miljoonaa ääntä.

Keskiluokan kriisi muutosmoottorina

Trumpin viesti meni paremmin perille ja se ratkaisi presidentinvaalin. Ihmiset äänestivät muutoksen puolesta. Barack Obama voitti vaalit vuonna 2008 luvaten muutosta, mutta se jäi tulematta alkaneen finanssikriisin vuoksi. Nyt haluttiin muutos. Yhdysvaltain äänestystulos on läheistä sukua kesäkuiselle ns. Brexit-äänestykselle, joka aikanaan johdattaa Britannian ulos Euroopan unionista.

Muutos, mutta miksi. Kyseessä on ns. keskiluokan kriisi, jonka kuvasi erinomaisesti amerikkalainen journalisti Hedrick Smith jo vuonna 2012 julkaistussa kirjassaan "Who stole the American Dream" (Kuka varasti amerikkalaisen unelman).

Smith kuvaa kirjassaan keskiluokan kurjistumisen ja rikkaan eliitin vaurastumisen viime vuosikymmeninä. Keskiluokan palkkataso on junnannut paikallaan, kun rikas eliitti on kauhoanut entistä suurempia omaisuuksia. Siihen amerikkalaiset halusivat muutoksen ja politiikan paradoksi on, että he äänestivät presidentiksi miehen, joka on itse elävä todiste rikkaiden rikastumisesta. Clinton edusti jatkuvuutta ja sitä vastaan äänestettiin.

Trump taisi sosiaalisen median

Trump nousi presidentiksi myös vastoin amerikkalaisen valtamedian tahtoa. Sanomalehdet yksi toisensa

Pystyykö valtamedia enää palaamaan siihen asemaan demokratian tukijaksi, joka sillä on tähän asti ollut.

jälkeen julistivat Trumpin mahdolltomaksi ja ilmoittivat kannattavansa Hillary Clintonia. Kärkikaksikon muodostivat itärannikon laatulehdet The New York Times ja The Washington Post.

NYTimesin kärkikaksikko kustantaja Arthur Sulzberger Jr ja vastaava päätoimittaja Dean Baquet ovat jo tehneet katumusretkeä ja pahoitelleet harjoitettua journalismia ja luvanneet lehden palaavan parhaiden journalististen perinteidensä ääreen raportoidessaan uuden presidentin hallinnosta (NYTimes 11.11).

Viikkoa myöhemmin Kathleen Parker nimesi The Washington Postissa vaalien suurimmaksi häviäjäksi valtamedian (mainstream media), kun se epäonnistui yrityksessään kuvata Yhdysvaltain poliittista ilmastoa. Parker lainasi Pew-tutkimuslaitoksen tuoretta selvitystä, jonka mukaan vain 18 prosenttia amerikkalaisista luottaa kansallisiin uutisiin ja 22 prosenttia paikallisiin uutisiin.

Valtamedian merkitys liudentui vaaleissa eikä se koske pelkästään sanomalehtiä. Samassa veneessä olivat monet tv-kanavat, joita Trump syytti aiheestakin puolueellisiksi. CNN oli Trumpin mielestä Clinton News Network. Samaan aikaan sosiaalisen median merkitys korostui vahvasti ja sitä kanavaa Trump osasi hyödyntää.

Yhtä metsässä olivat ennustelaitokset, jotka yksiselitteisesti muokkasivat politiikan kuvaa ja povasivat menestystä Clintonille. Trump haastoi valtamedian ja siinä sivussa ehkä edustuksellisen demokratian, jolle populismi on aito uhka. On hyvä kysymys, pystyykö valtamedia enää palaamaan siihen asemaan demokratian tukijaksi, joka sillä on tähän asti ollut. ❖

NATOON LIITTYMINEN

ei ole ilmoitusasia

Martti Ahtisaaren, Jaakko Iloniemen ja Tapani Ruokasen kirjasta on mediassa käyty paljon keskustelua. Klubin salissa käytiin viimeisin keskustelu, jonka painopiste oli odotetusti Natosyysmyksessä. Miten tästä eteenpäin.

Kirjan julkaisemiseen johtanut prosessi alkoi noin vuosi sitten, kun kolmikko alkoi käydä keskusteluita presidentin työhuoneella Etelärannassa. Nämä keskustelut on talletettu kirjan muotoon. Teoksessa käsitellään kansainvälisten suhteiden ja kansallisten tavoitteiden taustoja ja niihin liittyviä arvoja. Näiden aiheiden pohjalta alustettiin myös tämän Klubilla käydyssä keskustelun kulku. Kuten Tapani Ruokanen keskustelun alussa totesi: kaikkia mielipiteitä ei tässä ole punnittu apteekkiväällä.

Globalisaatio ja Pohjola

Maailma pienenee hyvää vauhtia ja eri kansojen lähestyessä toisiaan arvoilla on kasvava merkitys. Olemme tottuneet ajattelemaan, että meidän edustamamme arvot ovat yhteisiä ja yleismaailmallisia, mutta näinhän asia ei käytännössä ole. Yhdysvaltain presidentti Obama kehuu pohjoismaita ja Ahtisaaren mielestä Skandinavian arvot ovat parhaita. Pohjoismaat ovatkin niitä jotka noudattavat esimerkiksi ”yhteisiä globaaliarvoja”. Ongelmatapauksia eivät ole ne, jotka arvoja noudattavat vaan ne, jotka niitä rikkovat.

Suomi on ollut EU:n jäsenenä jo yli kaksi kymmentä vuotta ja EU on olemassaolonsa oikeutunut eräänä maailman onnistuneimmasta rauhanprojekteista. Olisi vaikea kuvitella, että EU:n jäsenmaat nyky maailman aikaan ajautuisivat sotaan johtavaan konfliktiin. Unionin missio on muuttunut globalisaation hallintaan ja pienten puolustamiseen. Yksittäiset pienet EU:n jäsenmaat olisivat heikoilla joutuessaan neuvottelemaan yksin maailman suurten vaikuttajien kanssa. Poliittisessa keskustelussa ei usein ymmärretä kansallisen vaikutusvallan rajoitteita. Mikä tahansa yksittäinen maa on globalisoituneessa maailmassa heikoilla puhumattakaan Suomen kokoisesta pienestä maasta. Päätösvaltaa on myös siirretty kansallisilta elimiltä ja samalla viety hallituksilta mahdollisuuksia vaikuttaa.

Pieneneekö maailma myös Venäjälle?

Venäjä näyttää kaipaavan lisää elintilaa maailmassa. Maan sisäinen asiaan liittyvä argumentointi vaihtelee, mutta vaikuttaa enemmän sisä- kuin ulkopoliitikalta. Todellisuudessa, keskustelijoiden mukaan, lännen uhka Venäjälle on keksittyä. Vähenevien varojen käyttö varustautumiseen tehdään muista syistä.

Venäjän politiikkaa tuntuu leimaavan haluttomuus hakea kokonaisvaltaisia ratkaisuja, joilla konfliktit saataisiin purettua. Tämä koskee niin Ukrainan kysymystä kuin suhtautumista esimerkiksi Syyriaan. Presidentti Ahtisaari kertoo keskustelleensa jo vuonna 2012 venäläisen vaikuttajan kanssa, jolla oli antaa

Miten tästä eteenpäin –kirja alkoi hahmottua reilu vuosi sitten, kun Jaakko Iloniemi (oik), Martti Ahtisaari ja Tapani Ruokanen alkoivat käymään keskusteluita kirjan aiheista. Keskustelujen pohjalta Tapani Ruokanen kokosi kirjan tekstin viime kesän mittaan, jonka jälkeen tekstiä yksissä tuumin kommentoitiin, kunnes se oli valmis julkaistavaksi.

Keskustelu innoitti salin täyteen klubiveljiä.

kolme keskeistä keinoa Syyrian tilanteen ratkaisemiseksi: 1) ei aseisteta sisäisiä syyriäisiä, 2) saatetaan yhteinen dialogi käyntiin ja 3) varmistetaan osapuolille elegantti tapa siirtyä syrjään. Aikaa on annettava riittävästi puolueiden muodostamiselle. Keinot siis olivat tiedossa jo neljä vuotta sitten, mutta toiminta näyttää olleen liki päinvastaista. Johtopäätös on, että jotkut haluavat sotaa, koska epästabiili tila on niille hyväksi. Tämän vahvistaa myös presidentti Putinin kanssa käyty keskustelu, jossa hän oli todennut, että ei pidetä turhaa kiirettä: purkakaa sanktiot vasta sitten, kun korvaava teollisuus on meillä olemassa.

Pakolaisaalto yllätti Euroopan

Vuoden 2015 pakolaisongelman taustalla on useita syitä. Yksi on Syyrian politiikka sekä siihen liittyvät johtajuuden ja päättämättömyyden ongelmat. Irakin miehitys ja eliitin syrjäyttäminen siellä synnytti valtatyhjiön, jonka Isis täytti. Jo Pariisin esikaupunkien nuorisomellakat olivat alkulähteenä arabikeväälle, jota seurasi Libyan sota ja pakolaisaalto yli Välimeren. Muukalaisia vastaan koetun epäluulon, kansalaismielipiteen vuoksi päättäjät eivät hoitaneet asiaa ajoissa.

Tämän myötä olemme nähneet erikoisia päätöksiä, esimerkkeinä suomalaiset ratkaisut turvalliseksi koetuista alueista ja perheen yhdistämiseen liittyvät ongelmat. Niissä ei olla haluttu ottaa huomioon Lähi-idän meitä laajempaa perhekäsitystä.

Se Nato...

Suomi kuuluu keskustelijoiden mielestä pohjoismaiseen viiteryhmään ja meidän pitäisi kuulua niihin yhteisöihin, joihin kaltaisemme maat kuuluvat: siis länsimaiset demokratiat. Hae taanko Naton jäsenyyttä, on toinen asia. Mahdollinen Naton lähestymistapa herätti paljon kysymyksiä yleisön joukossa.

Presidentti Niinistö on ehdottanut kansanäänestyksen järjestämistä, koska hänen mielestään Nato-jäsenyys olisi niin merkittävä suomalaisen politiikan muutos. Illan keskustelijat tyrmäsivät tämän ajatuksen yksimielisesti. Perusteluna he pitivät sitä, että demokratian pelisääntöjen mukaan meillä on valittu edustajat, joilla on aikaa ja mahdollisuus käyttää asian tuntijoita ja perehtyä asiaan monipuolisesti. Heihin pitäisi myös demokratian pelisääntöjen mukaan luottaa kansakunnan kysymysten ratkaisemi-

nessä. Lähimenneisyydessä on esimerkkejä, kuinka kansan näkökulmia ja mielipiteitä on kansanäänestyksen yhteydessä muokattu vähintäänkin muunnellun totuuden, ellei jopa suoraisten valheiden avulla. Näin ihmiset saattavat äänestää vastoin parempaa tietoaan tai täysin muiden syiden kuin päätettävänä olevan asian johdosta. Vaalituloksen ja tosiasioiden selvittyä ollaan sitten ihmeessä, että näinkö tässä sitten kävi. Hyvänä esimerkkinä Englannin brexit.

Kysyttiin myös, mitä jäsenyyden hakeminen meille tuottaa ja mitä hakemuksen käsittelyn aikana tapahtuu. Siirtymäkaudelle Nato ei anna sopimuksellisia turvatakuuta, mutta hakemuksen jättäneen maan tukeminen osoitettaneen käytännön toimilla. Keskustelussa päädyttiin myös siihen, että tuskinpa hakeminen ainakaan heikentäisi maamme asemaa. Jäsenyyden saaminen ei myöskään ole itsessään selvyys ja sitä on valmisteltava huolella. Jäsenyyden hakeminen olisi käytännössä pitkäaikainen poliittinen prosessi, jonka luonteen Jaakko Itoniemi hyvin totesi diplomatian perussääntöjen muodossa: Koskaan ei pidä kysyä sellaista, jonka vastausta ei etukäteen tiedä. ❖

Mikä tekee tavallisesta ihmisestä pahan?

Mikä saa ihmisen liittymään ääriliikkeeseen? Turhautuneen työväenluokkaisen, työttömäksi jääneen, jonka ammattitaidolla yhteiskunta ei olekaan kysyntää, elinkustannukset kohoavat; hänelle kai se on luonnollista, mutta entä lukeneisto? Mikä heitä vie? Tämänkertaisessa kirjan illassa ei ollut kyse 1960-luvun hurmahenkisyydestä, joka vaatii oman käsittelynsä, vaan 1930-luvun natsista. Katarina Baer, tunnettu ulkomaantoimittajana, on tehnyt kirjan saksalaisista isovanhemmistaan. Mikä teki sivistyskansan yläkerroksesta kansallissosialisteja?

Illan 14.11. juonsi ja johti tuttuun tapaan klubiveli, dos. Jukka-Pekka Pietiäinen. Baerit ovat baltiansaksalainen suku. Saksalaisethan muodostivat Baltian maiden yläluokan jo ristiretkiajoista lähtien. Ensimmäinen Baer tavataan Tallinnan raadista jo 1200-luvulla. Katarina Baerin Grosspapan Papa oli maalaiskirkkoherra, joka eli pääosan elämänsä ison pappilan turvattua elämää. Grosspapa Gerhard päätyi toisen maailmansodan aikana armeijaan. Hänen hautansa on Italiassa.

Mikä teki Grosspapasta natsin?

Saksan keisarikunta romahti ensimmäiseen maailmansotaan, Baltian maat itsenäistyivät, saksalainen kartanonväki niissä menetti asemansa ja omaisuutensa. Identiteetin menetys teki heistä helppoa riistaa politiikan uudistajille, jotka lupasivat puhdasta, ryhdikästä, turvattua elämää. Kun vielä bolševikit olivat murhanneet sukulaisia, puolen valitseminen ei ollut vaikeata. Grosspapakin liittyi veteraanien Stahlhelm-järjestykseen, joka ei ollut kaukana natsista. Kun ensimmäisen maailmansodan rauhoitusta jotenkin toivuttiin, vuodesta 1924 seurasi muutama yllättävänkin hyvä vuosi. Lämmintä maitoa kou-

Katarina Baerin sukukronikka on mukaansa tempaavaa luettavaa.

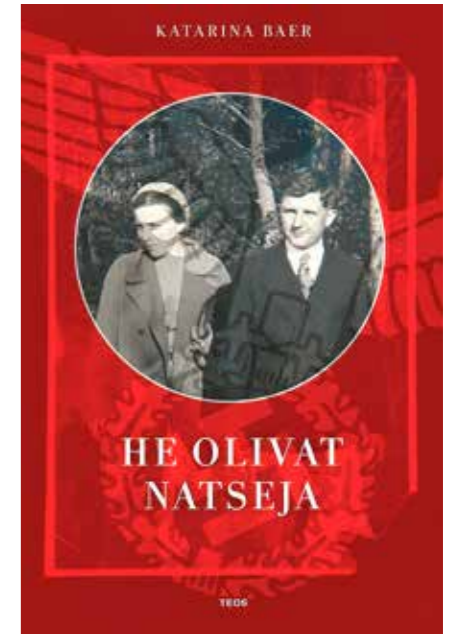
luruokailussa, sitten Hitlerin valtaan noustua jokaiselle luvattiin vähitellen Volkswagen. Autostradat, lomaleirit. Grosspapa valmistui insinööriksi, Grossmama sairaanhoitajaksi. Kunnes koettiin vuoden 1929 pörssiromahdus seuraamukseen.

Kolmas valtakunta

Toisen maailmansodan pilvien kerääntyessä Hitler jälleen pystyi lupaamaan kansalleen uutta itsetuntoa, uutta tulevaisuutta. Wehrmacht oli "Euroopan halvin matkatoimisto", insinööriupseeri Grosspapa liikkui työasioissa eri rintamalla, tuskin juuri ase kädessä. Kun sitten sotaan kadonneen Grosspapan pojan perhe muutti Suomeen, seurasi hiljaisuus.

Hiljaisuus

Aikuinen Katarina Baer matkusteli Saksassa perheensä jäljillä. "Minun isoisäni oli natsi, entä sinun?" Hiljaisuus. Julkinen Saksa on tehnyt paljon

tiliä menneisyydestään, sukujen yksityisissä kaapeissa on paljon luuran-koja. [Kaikkihan tietävät, että natsiupseerien ja -insinöörien ammattitaito kelpasi niin Neuvostoliitolle kuin Yhdysvalloillekin, marsalkka Paulusta ja atomifyysikkoja myöten.]

Keskustelussa Jyrki Vesikansa aprikoi, joko historian hallinta on viety päätökseen. Itävalta ja Ranska ainakaan eivät... [Eivätkä Ruotsi eikä Sveitsi. Montakohan juutalaisten hopealusikkaa ja kultahammasta niiden pankinholveissa lienee? Entä mitä teki komisario Maigret Ranskan miehityksen aikana? Simenon ei kerro. Siemensin vankityövoima, Hugo Boss teki univormut Wehrmachtille...]

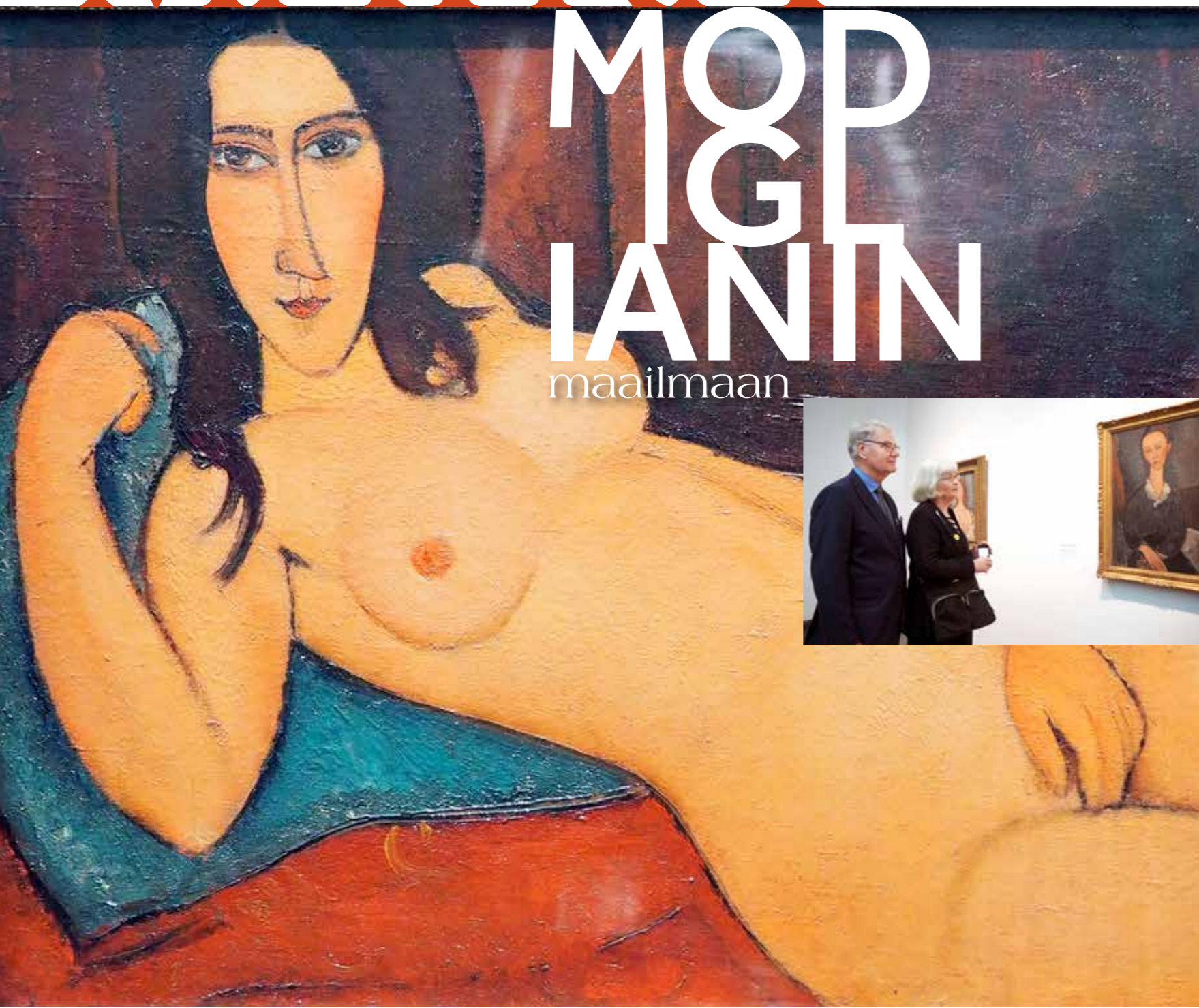
Katarina Baerin sukukronikka on mukaansa tempaavaa luettavaa, siteeratut kirjeet tarjoavat tuoretta ajankuvaa. Rinnastukset kuulostavat ehkä komealta, mutta eivät ole ajankuvan kannalta aiheettomia: Thomas Mann veljineen, Brecht, Hans Fallada (Pineberg), Alfred Döblin (Berlin Alexanderplatz).

Entä suhde nykyaikaan?

Postfaktuaalista aikaa on eletty ennenkin, vaikka termi on nyt keksitty. Pahinta oli, että otettiin vastaan vain hyvät viestit, suljettiin korvat pahoilta, ei otettu todesta sitä mitä Hitler todella sanoi. - Joka pystyy hyvään, pystyy myös pahaan, Katarina Baer summasi. ❖

MATKA MODIGLIANIN maailmaan

Markku Valkonen

Syksyn 2016 kuvataiteen suurtapaus on Ateneumin Amedeo Modigliani –näyttely. Kuvataiteen illassa 9.11.2016 näyttelyyn tutustui kolmisenkymmentä klubilaista ja heidän puolisoaan. Näyttelyn jälkeen ilta jatkui Klubilla, jossa klubiveli, taidehistorioitsija Markku Valkonen syvensi käsitystämme Modiglianin taiteen historiallisista juurista. Illan isäntänä toimi Antti Virkkunen.

Ateneumin näyttely valaisee monipuolisesti Modiglianin taiteilijakuvaa ja asettaa hänet oikealle paikalleen taidehistorian maailmankartalla. Katsoja temmataan keskelle Pariisin kuohuvaa taide-elämää 1900-luvun alussa, jolloin Euroopan taide etsi uutta suuntaansa. Näyttelyn 83 teosta viestivät hienosti Modiglianin taiteellista ajattelua, jonka juuret ulottuvat renessanssiaikaan saakka.

Italian Livornossa v. 1884 syntynyt Amedeo Modigliani muutti Pariisiin v. 1906. Hän maalasi lähinnä muotokuvia ja alastomia naisehmoja. Modigliani oli myös kuvanveistäjä. Ystäväystyytään kuvanveistäjä Constantin Brancusin kanssa, hän alkoi veistää, lähinnä naisehmoja ja kasvoja. Kuvanveiston kautta hänen ilmaisunsa vapautui ja hän löysi oman tunnistettavan muotokielen. Modiglianin heikko terveys ei kuitenkaan kestänyt kivipölyä ja hän palasi maalaustaiteeseen vuosien 1914-15 vaiheilla.

Modigliani pelkisti omaa ilmaisuaan kehittelemällä ihmisen arkkityyppiä, joka lähes aina on lähtökohtana hänen muotokuvissaan. Hän ulotti arkkityyppi –ajattelunsa koskemaan myös muotokuvien ja alastonmaalausten sommittelua ja asentoja. Pelkistetty sommittelu ja vakioasennot toistuvat yhä uudelleen. Modiglianin arkkityypillä on soikeat kasvot, pitkä kaula ja elegantisti kaareutuvat vartalon muodot.

Muotokuvissaan Modigliani ratkaisee mestarillisesti arkkityyppeihin liittyvät haasteet saaden esiin mallin persoonallisuuden ja myös näköisyyden. Modiglianille oli välttämätöntä tuntea henkilö, josta hän teki muotokuvan. Niinpä hän maalasi taiteilijatovereitaan, naisystäviään ja tuttaviaan. Usein hänen muotokuvissaan vain toinen silmä on maalattu silmäksi, toinen vain täytetty maalilla. Kun Modiglianin tukija, taidekauppias Leopold Zbo-

rowski kysyi, miksi hänen kuvassaan on vain yksi silmä, oli vastaus: "Vain toisella silmällä katsot maailmaa, toisella katsot itseäsi".

Modiglianin alastomat naisehmot säteilevät eleganssia ja aistillisuutta. Paljas iho hehkuu lämpimän oranssin ja keltaisen sävyissä, eikä hän edes varjokohtia tehosta kylmillä sävyillä. Voimakkaat mutta herkästi maalatut ääriviivat korostavat vartalon muotoja. Modigliani ei ollut kubisti, mutta hänen taiteessaan on selviä kubistisia piirteitä, kuten pyrkimys perusmuotojen käyttöön. Joissakin muotokuvissa hänen ilmaisunsa on hyvin lähellä kubismia.

Minulle Modiglianin taide kertoo suuresta mestarista, jolla oli kristallinkirkas näkemys taiteen olemuksesta ja rohkeus kulkea omaa tietänsä. Tämä näkemys paistaa hänen töistään, joiden ajaton eleganssi koskettaa syvästi myös nykykatsojaa. Modigliani kuoli Pariisissa v. 1920 ehtimättä nähdä sitä suurta menestystä, jonka kynnyksellä hän silloin oli.

Ateneumin näyttelykierroksen jälkeen siirryimme Klubille, jossa klubiveli, taidehistorioitsija Markku Valkonen paneutui Modiglianin arkkityyppi-ajattelun ja figuurien historiallisiin juuriin. Naisfiguurin muotojen geometrisointi tulee esiin jo Sandro Botticellin upeassa Venuksen syntymaalauksessa vuodelta 1486. Modernin taiteen läpimurto 1800-luvun loppupuolella nosti esille geometrinen perusmuotojen käytön, joka havaitaan mm. useissa Paul Cezannen maalauksissa. Suuntaus kiteytyy kubismiksi 1900-luvun alussa. Moni taiteilija, myös Modigliani, sai vaikutteita Egyptin taiteesta ja afrikkalaisesta primitiivitaiteesta. ❖

Omalla pohjalla

Dokumentteja ja ajankuvia itsenäisyyden ajalta

Olli Alhon, Aarno Kailan ja Veijo Pitkäsken kirja "Omalla Pohjalla" ilmestyy oivalliseen aikaan. Klubi on täyttänyt 140 vuotta ja Suomi täyttää pian 100 vuotta.

Juuri näin. Puheenjohtaja Matti Viljanen esitti ajatuksen vuosi sitten, että Klubi voisi jollakin näyttävällä tavalla juhlistaa 100-vuotista Suomea tavalla, joka liittäisi sen myös klubihistoriaan. Kehittelimme Aarno Kailan ja Veijo Pitkäsken kanssa ajatusta ja ehdotimme, että voisimme havainnollistaa klubihistoriaa dokumenteilla, joita toistaiseksi järjestämättä olevasta arkistosta löytyisi, Olli Alho sanoo.

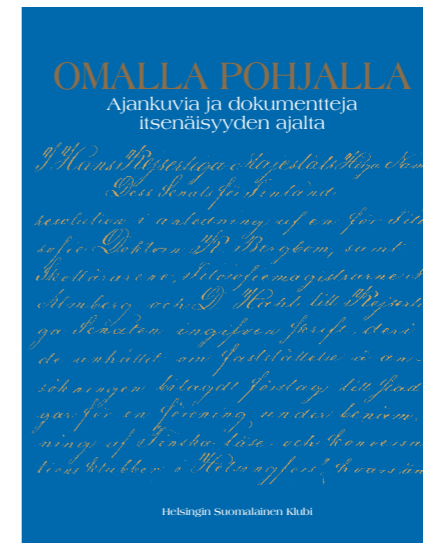
Arkistokaappien ja pahvilaatikoiden pinnallinenkin tarkastelu osoitti, että vaikka varsinaisesta arkistosta ei voikaan puhua, menneiden aikojen klubimestarit, isännät ja toiminnanjohtajat panivat kyllä tunnollisesti talteen yksiä ja toisia tärkeiksi koettuaan dokumentteja, joiden varaan nyt oli mahdollista rakentaa syvällekin historiaan ulottuva kuva Suomalaisen Klubin toiminnasta.

Alhon mukaan teoksessa esiteltävät varhaisimmat dokumentit kertovat klubin roolista jo yhtenä suomalaisuusliikkeen keskeisistä toimijoista.

Noilta vuosilta jäsenluettelosta ja tilikirjoista löytyvät muiden muassa Yrjö-Sakari Yrjö-Koskinen, K.J. Ståhlberg, P. E. Svinhufvud sekä Kaarlo Bergbom. 1900-luvun alun tilikirjoissa esiintyvät tunnollisina jäsenmaksunsa maksajina mm. J. K. Paasikivi ja Matti Äyräpää. Mustiin vihkoihin lyijykynällä kirjoitetut "Suomalaisen Klubbin Johtokunnan pöytäkirjat" vuosilta 1876-1890 kuuluvat Klubin varhaisiin aarteisiin.

Omalla pohjalla -teos keskittyy ensisijassa itsenäisyyden aikaan

Kirjan otsikko syntyi itsenäisyyden ajasta, vaikka teoksessa esitelläänkin

Miten aineisto päästää lukijan klubilaisen arkeen ja juhlaan

Arkistolähteiden antama kuva Klubista avautuu näyttävällä ja monipuolisella tavalla niiden satojen kutsujen kautta, joilla jäsenistöä houkuteltiin klubi-iltoihin. Niiden aiheet vaihtelivat musiikista, arkkitehtuurista, kuvaama-taiteesta ja kirjallisuudesta ajankohtaisiin politiikan ja talouden kysymyksiin ja sotien aikana ja niiden jälkeen maan kohtaloa käsitteleviin aiheisiin.

joitakin 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun dokumentteja. Ne ovat kuitenkin niin ainutlaatuisia ja keskeisiä Klubin historian kannalta, että niiden jättäminen muodollisista syistä pois kirjasta olisi ollut tyhmää.

Itsenäisyyden ajalta olevat dokumentit kertovat vakaasti jäsenmääräänsä kasvattavasta yhteisöstä, jonka toiminnassa poliittisten ja yhteiskunnallisten asioiden pohdinta yhdistyi aktiivisiin toimiin maan kaikinpuoliseksi kehittämiseksi.

Taloudellisesta toimeliaisuudesta kertoo havainnollisesti Nokialla sijaitsevan Suomen Gummitehdas Oy:n toimitusjohtajan Antti Ahteroin kirje, jossa hän muistuttaa klubiveljeään, Klubin taloudenhoitajaa osinkojen ajasta.

Muutoinkin veljestö pysyi talousasioissa ajan tasalla, kun jäsenenä oli jo varhain sellaisia nimiä kuin Emil Aaltonen, John Nurminen, Antti Wihuri, Paavo Honkajuuri, Heikki Huhtamäki, Ilmo Nurmela ja Erik Tuomas-Kettunen. Monet näistä esiintyvät tärkeiden hankkeiden rahoittajina. Joskus oli tarpeen pienikin apu: läkkiseppä G.W.Sohlberg lahjoitti Klubille viime vuosisadan alussa rautaisen sateenvarjotelineen, Alho kertoo.

Esitelmöitsijöiden lista on pitkä, vuosien mittaan Klubilla puhuivat Antti Hackzell, Kustaa Vilkuna, Ensio Siilasvuo, Arvo Ylppö, Tauno V. Mäki, Arvi Kivimaa, Klaus Waris, Mikko Juva, Max Jakobson, Mauno Koivisto ja monet muut.

Samaiset kutsut kertovat myös, että Klubi jätti vain harvoin juhlimatta yhtään laskiaista, vappua, kevätkauden päätöstä, rapukautta tai pikkujouluu. Ruokalistat – joista vanhin on vuodelta 1923, kertovat juhlinnan kulinaarisesta tasosta ja ravintoloitsijoiden ja keittiömestareiden panoksesta klubimiesten hyvinvoinnille ja viihtyvyydelle Alho sanoo.

Yleisesti ottaen voisi sanoa, että teoksen monipuoliset dokumentit ja iskevät tekstit kertovat havainnollisella tavalla tarinan, jossa suomalaisuuden asialle omistautuneiden nuorten miesten "klubbista" kasvaa yli 3000 jäsenen yhdistys, jonka vaiheet limittyvät itsenäisyyden ajalta ja kauempaakin koko Suomen historiaan. ❖

Kirjan ovat toteuttaneet päätoimittajana Olli Alho ja toimittajina Aarno Kaila ja Veijo Pitkänen. Ulkoasu on suunnitellut graafikko Yrjö Klippi.

Mahdollisia kohteita vuonna 2017 ovat Intia, Hollanti, Korsika, Panama ja Amazon

Harri Keinonen astui matkailujaoston ruoriin

KUVA:SCANSTOCKPHOTO

Perinteisen Matkailuillan 26.10 avasi Klubin Matkailujaoston uusi puheenjohtaja Harri Keinonen, joka esitteli muut jaoston jäsenet. Harri totesi Matkailujaoston ja Klubille ennestään tutun yhteisön yhteisön Travel Club of Finland (TCF) 'in yhteistyön kiinteytyvän, välittömänä esimerkkinä Missisipin musiikkiristeily marraskuussa.

TCF:n varapuheenjohtaja Johannes Koroma selosti käytyjä yhteistyökeskusteluja ja totesi tähänastisten "projektiluontoisten" yhteistyökokeuksien olevan hyviä. Yhteistyötä on järkevää lisätä entisestään. Johannes viittasikin vielä v. 2017 tarjolla oleviin kolmeen matkaan, teemoina Jäämeri ja Grönlanti, Loiren linnat sekä luksus- ja gourmet -matka Pohjois- Espan-

jassa. Kaikki nämä matkat tuottaa SoileTours Oy, ja yksityiskohtainen esittely löytyy loka/marraskuun vaihteessa ilmestyneessä Klubilehdessä. Tätä luettaessa Missisipin matka on jo tehty, ja osanotto oli erinomainen.

Suunnitelmia tulevista matkoista.

Ryhmä klubilaisia, joille myöskin Intian Suurlähettiläs on antanut neu-

KUVA:SCANSTOCKPHOTO

vojaan, valmistelee Intiaan suuntautuvaa matkaa lokakuussa 2017.

Mikäli n.20-25 matkustajan matkasuunnitelma valmistuu, myynti käynnistyy alkuvuodesta. Hinta-arvio on 2500-3000 € ja lisäksi Finnairin lennot Helsingistä suoraan Delhiin ja takasin. Tiedustelut voi osoittaa Reijo Kaukoselle reijo@karem.fi.

Loppukeväästä Hollantiin

Loppukevääksi 2018 tarjotaan uudestaan, nyt varmasti riittävällä varausajalla, toisaalta kuvaamataiteisiin, toisaalta friisien alueeseen teemoittuvaa kulttuurimatkaa Hollantiin. Pääkohteita ovat Amsterdamin taidemuseot Rijksmuseum ja van Gogh, Pohjanmeren rannalla friisien alue, jossa viikingit ja mantereen väki kohtasivat, paitsi

sotien myös ennen kaikkea keskinäisen kaupankäynnin merkeissä, jota yhdisti myös hollantilainen vesirakentamisen kulttuuri.

Mahdollisia kohteita: Korsika, Panama ja Amazon

Seuranneessa keskustelussa ehdotettiin selvitettäväksi myös matkoja Korsikalle, jossa liikuttaisiin junalla ja pääteemana olisi luonnollisesti Napoleon Bonaparte. Lisäksi mainittiin Panama; atsteekkien alue (ts. Meksiko) ja Amazon. Erityisesti Klubin työssä kovasti kiinni

olevia ajatellen nostettiin esille myös Karjala, erityisesti matka Laatokan ympäri. Matkalaisten kokoontumista ja ohjelman läpikäyntiä ehdotettiin myös jo selvästi ennen matkalle lähtöä – menettely sopii erityisen hyvin klubimatkoille.

Kommentteja matkasuunnitelmista niiden viimeistelyä silmälläpitäen voi lähettää Matkailujaostolle osoitteeseen matkailu@klubi.fi

Kommentteja matkasuunnitelmista niiden viimeistelyä silmälläpitäen voi lähettää Matkailujaostolle osoitteeseen matkailu@klubi.fi, jota erityisesti Timo Myllys herkeämättä seuraa, tai suoraan Matkailujaoston jäsenille, jotka tällä hetkellä ovat: Harri Keinonen (puheenjohtaja), Reijo Kaukonen, Timo Myllys (ICT- ja infovastaava), Terho Salo, Jimmy Sobott ja Lauri Palojarvi. Jimmyn lisäksi toivomme erityisesti "nuorten ja keski-ikäisten" Klubiveljien edustusta Matkailujaostossa. Iästä riippumatta tekijöitä ylipäättään tarvitaan! ❖

Hyvää Joulua Klubiveljille !

Matkailujaoston puolesta,
Harri Keinonen
(matkailu@klubi.fi)

Aira Samulin:

Vireyttä aivoille

Fosfoser® Memory Vahva muistikapseli

Fosfoser® Memory

sisältää vaikuttavana aineena soijaperäistä fosfatidylseriiniä. Iän myötä sen määrä vähenee aivoissa. Fosfoser Memory -ravintolisällä täydennetään elimistön fosfatidylseriinitasoa.

Valmistetta suositellaan erityisesti ikääntyville, opiskelijoille ja keskittymistä vaativan työn tekijöille.

Fosfoser® Memory

-kapselit on vakioitu fosfatidylseriinin ja fosfatidihapon suhteen. Yksi kapseli sisältää 480 mg soijafosfolipidejä, joista 100 mg fosfatidylseriiniä ja 100 mg fosfatidihappoa.

Terveyskaupoista, -osastoilta ja apteekeista.

Hankintatukku Oy
www.hankintatukku.fi

Tutkittua suomalaisen lääketehaan laatua

ASUJEN- JA ASUSTEIDEN PESULA
YLI 40 V. KOKEMUKSELLA

ASiantuntija - Osaaja

AUTOLLE ASIAKASPAIKKA PIHASSA

**SUOMALAISEN KLUBIN
JÄSENILLE 20 % ALENNUS**

**EDUSTA MAINITTAVA
PESUJA JÄTETTÄESSÄ**

Pohjoisesplanadi 37 sisäpiha
www.pyykkipoika.fi
P. 09 47800170

POINTCOOL - SERVICE OY

Suurkeittiölaitteiden ja
kylmäkalusteiden huolto
pääkaupunkiseudulla

Pointcool - Service Oy
Konetie 1
04300 Tuusula
Puh. 09-8387 420
Fax 09-8387 4220
e-mail. pointcool@pointcool.fi

POINTCOOL - SERVICE OY

Klubiravintolan terveiset

Lehden ilmestyessä pikkujouluaika on juuri vauhdikkaimmillaan klubiravintolassa. Mikäli ette ole vielä nauttineet jouluhenkisistä herkuistamme, siihen on vielä hyvin aikaa. Palvelemme nimittäin näin joulun alla aamusta iltaan 20.12. asti ja 21.12. vielä lounasajan ennen joulutaukoa.

Jäätilanteen salliessa tammikuussa aloitamme vuoden madeherkkujen parissa. Ensi vuonna myös Suomi 100-vuotta teema tulee näkymään tarjonnassamme mm. ryhmämenuissa, joiden kauppa on jo alkanut. Tuleva vuosi onkin hyvä aika kerätä ystävät tai yhdistys koolle ja tulla juhlimaan isänmaallisen teeman parissa, Suomalaiselle Klubille.

Kiitämme kaikkia jäseniä siitä, että olemme saaneet olla toteuttamassa ravitsemuksellisia sekä elämyksellisiä palveluita Teille nämä vuodet. Kiitos myös Klubin henkilökunnalle yhteistyöstä.

Rauhallista joulua herkullisten patojen ääressä toivottaa

Miia Makkonen ja Petri Karhu
sekä henkilökunta

PIMEYTTÄ VASTAAN

VERKKOUITSET.FI

Hyvät Klubiveljet. Mitäpä, jos tulisitte joukolla seuramaan mm. näitä tapahtumia. Kulttuuritilaisuuksiin myös avecit mukaan!

Klubi-ilta ma 23.1.2017 klo 19.00

”Mitä hän on meille tehnyt?” kysyi ylipäällikkö Mannerheim, kun hänelle esiteltiin saksalaisille myönnettäviä kunniamerkkejä. PhD Antti Matikkala on tutkinut miten Suomi hoiti etujaan 1941-1944 antamalla kunniamerkkejä korkea-arvoisille ulkomaalaisille. Keskustelussa on mukana myös professori Ohto Manninen. Illan isäntänä on Heikki Hult

**SVINHUFVUD-ILTA
29.3.**

vie meidät sadan vuoden tapahtumiin ja P.E. Svinhufvudin paluuseen oikeustais- telun juhlittuna sankarina Siperiasta. Mielenkiintoi- sessa Illassa esitellään Klubin Svinhufvud -sivuston uusia osia ja luodaan kattava tieto- paketti aiheesta, joka kuuluu kaikkien Klubiveljien sivi- tykseen ja antaa perspektii- viä maamme historiaan. Illan asiantuntijat huippuluokkaa!

*Helsingin
Suomalainen Klubi
on kulttuuriklubi*

TEKNOLOGIAN ILLASSA 2.2.

kuullaan mielenkiintoisia ajatuksia kodin digitalisaatiosta. Vauhti kiihtyy ja kyydissä pysyy parhaiten tutustumalla ennakkoluulottomasti alan kehitykseen ja kuuntelemalla suve- reenien ammattilaisten mielipiteitä ja ohjeita. Kysymykset ovat enemmän kuin toivottuja!

KLUBIN KULTTUURITARJONTA

pitkin kevätkautta. Kuoron ja puhallinor- kesterin esiintymiset, Kirjan illat, Matineat, Kuvataidetahtumat, Klubin jazzyhtye, Happy Go Lucky -yhtye, muu musiikkitar- jonta, Teatteri. Monipuolista kulttuuria Klubi- billa ja silloin tällöin sen ulkopuolella. Lähes kaikki nautittavissa avec! Valikoimaa riittää.

Tervetuloa.

POP Vakuutus

**Nyt vakuutukset
klubiveljille -20 %**

POP Vakuutus on suomalainen vahinkovakuutusyhtiö.

Meiltä saat kattavan turvan niin autollesi, kodillesi kuin sinulle ja perheellesikin.

010 3910 392

Soita meille niin räätälöimme sinulle sopivan vakuutuskokonaisuuden.

Tutustu vakuutuksiimme myös verkossa **popvakuutus.fi**.

Edun saat käyttämällä verkkokaupassa koodia **KU20**.

9/10 asiakkaasta suosittelee

Jo yli 90 000 asiakasta

Aidosti suomalainen

E 200 d T A Business kokonaishinta alk. 53 303,89 € (sis. alv:n, arvioidun autoveron ja toimituskulut 600 €). Vapaa autoetu 960 €/kk, käyttöetu 795 €/kk. CO₂-päästöt 109 g/km, EU-keskikulutus 4,2 l/100 km. Huolenpito-sopimus 3 vuodeksi kiinteällä kk-maksulla alk. 33 €/kk. Kuvan auto lisävarustein. Ajotietokoneen kieli: englanti.

Masterpiece of Intelligence. Uusi E-sarjan farmari - ajatuksen edellä.

Uusi E-sarjan farmari on varustettu useilla älykkäillä turvallisuutta edistävillä ratkaisulla. Yksi niistä on edistyksellinen PRE-SAFE Sound® -turvajärjestelmä, joka kykenee ainutlaatuisella tavalla valmistamaan matkustajien kuuloaistin koville äänille mahdollisessa ääritilanteessa. Tutustu tarkemmin uuden E-sarjan innovatiivisuutta kuvaaviin videoihin osoitteessa [mercedes-benz.fi](https://www.mercedes-benz.fi) tai YouTube-kanavallamme.

Mercedes-Benz Suomi

@mbsuomi

Mercedes-Benz Suomi

Mercedes-Benz

The best or nothing.

